

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23986
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	124
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 124

SWALLOWED
TO
TAKE

swallowed adj निगोर्ण — गोर्ण

RV 10.88.2,

AitBr 3.46 — गिलित Vet 11.6/7, गिरित, गिरित L,

Sch — गासीकृत Hear 5.141, Bālar 7.52 — गस्त Pāncat—

गलित Pāncat 2.3.10 (not in BC) (as sun and moon by

Rāhu) उपलुत R, BhP, Mn, Ragh, etc — जब्ध .

not swallowed पनिगोर्ण Sāh , (said of rounds)

अगस्त ChUp 's. by Rāhu' (eclipsed) राहुयस्त s

by ~~xxx~~ winter हमन्तजब्ध AV s. down पवगोर्ण Pat

's. (voice)' i.e. not uttered

गिर

BhP 9.10.13

to be s. अदले

Nalac.

swallower n (the throat, neck) गलः (Pāṇ 8.2.21)

Kās) MBh, Mṛicch, etc (ifc गला (g कलादि) Heat 1.7.334

गलः g कलादि) — जिगति RV 5.29.4.

'grass swallower' (N. of a gandharva) गृध्रः MBh

1, Hariv 14157 one who has swallowed a noxious draught

जिर गीति

mfn AV 5.18.13, ĀśvŚr, जिर गिरmfn Tānd-yaBr 17.19, TĀr, KātyŚr one who has s. semen रतः पीतmfn TĀr one who swallows (as a demon) जम्भः AV 2.4.2, 8.1.16, Kauś 'that has nothing to swallow' (N. of Rishi

Śunahśepha's father) प्रजिगतिः .

swallowing adj I गिर ifc, गिर Vop 26.

32 — गिलत् Bhp 10.13.31, गिलनम् Bhp — गिल

ifc, गिल गिल Pāṇ 6.3.70, Vārtt 7 — निगारक, सगर,

(any drink, etc) गिर (g पचादि) गिर (ifc)

NrisUp 2.5.10 , गिर (ifc) — परवाद्य RV.

all swallowing सर्वगिल s. all सर्वगिर NrisUp

s. down सम्पिब AV s. much (Agni) तुविगि RV

1.140.9 s. poison विषादन Vcar s. up संगिर

AV , संगरः

MW 's. without pronouncing a blessing'

असंभूतगिल AV.accustomed to swallow गसिष्वा Bhag 13.16 desirour of swallowing जिगारिष्वा W .

swallowing n I निगरणम् Śank - निगलनम् I

- गरणम् L - निगारः L, निगरः W - गिरणम् W,

गिलन , गिरि f g कृष्यादि - गरा L -

जीवि f L, गीवि mfn Vop 26.167 - गसनम्

- गस्ति
Susr - गसित Prab 6.8 - कवलनम् Vān - (i.e. sup.

ressing a vowel) अभिव्यादानम् RPrāt - जम्भः RV 1.37.5

- शमनम् L.

'not swallowing' (an abstentious man)

विगरः

W

occ. pīd in s. गरणवत् mfn Hir 7.18 s. ghae

धृतप्राशः

In 11.144, धृतप्राशनम् Cont. In 5.144

s. up नि गिरणम् Indicates water enough for s. कवत्तगहः

Gar 'the being swallowed by Lāhu' (an eclipse) राहुग्रसनम्

Kāv, राहुग्रसः, राहुग्रहः •

swallow-wort n गण्डपिन् n, गण्डरूपः, गण्डरूपकः.

L - रूपिका - सूर्यः L, प्रक .

the fruit of a red kind of swallow-wort क्ष्वेडम् L

gigantic s. शिकल्लभः M.

swamp n कचहलू f w .

having great swamps महानुपः mfn R.

swan n हंसः (ifc f ११) RV, etc - हंसकः

Rev, RP - प्रति सिता दुःविहङ्गः ^{हंसः} Sis - ३५ मलापक्षविहङ्गः Sis -

पुण्ड्रिकाक्षः VarBrS - मानसालयः L, मानसाकर ^{११} m

Rajat - मानसचारी m Mariv - सारसः Sis 1.

the ~~noise~~ cackling of a swan (thought to have something

of a sacred character) हेसनादः a car drawn by swans

हेसयानम् Kathās, BhP the cry of a swan (thought to

have something of a sacred character) हेसनादः drawn

by swans (said of the chariot of Brahmā) हेसयुतम् mfn MW

a female swan मृदुगमना, मृदुगमनी ^{मृगमि} L the gait

of a s. हेसगमनम् MW 'going or riding on a s.' (N.

of Brahmā) हेसगाः L having a swan's gait (हेसगात्)

हंसयान mf(ई) n Cat a s. as a vehicle हंसयानम्
हंसयानम्

Kathās, BhP a s. as it ought not to be (i.e. with black

wings) हंसव्याहसः L 's. beaked' (N. of one of

Skanda's attendants) हंसवक्रः MBh 's. born' (N. of ~~MBh~~

one of Skanda's attends) हंसजः IEh 's. rayed'

(swan coloured, white) हंसशु mfn MW 's. peak'

(N. of one of the peaks of the Himālaya) हंसव्यूहः IEh,

Hariv 'walking like a s.' (a graceful woman) हंसगामिनी

In 3.10 white like a s. हंसवत् mf (एनी) n Kir a

young s. हंसयुवन् m MW.

or behave
to act like a swan हंस Nom हंसाति Subh

~~to behave like a s.~~ ~~Nom~~ ~~Subh~~ to

be like a s. हंसाय Nom हंसाया Prasanner.

III

swarm n वृन्दम् Miagh, MBh, etc - प्रातः RV,

etc, संप्रातः, संप्रातम् (prob) Pañcar, प्रात - वलयम्

Kād - प्रजः MBh, Kāv, etc - शालि f Amar, Kum, Ragh

— शालि R 5.17.5 .

any swarm वसथम् MBh, रजिः RV, Rājat

a s. of barbarians म्लच्छनिवहः Gīt a s. of bees

भ्रमरमण्डलम् Kāv, ~~XXXXXX~~ - द्विरकचयः (Caurap)

द्विरकमाला (Kum) द्विरकवृन्दम् ~~द्विरक~~ (RV),

अपलिङ्गलम् VerBrS, अपलिभाला Kālatīm, अलिनी

and, अपलिङ्गलम् Śis, Gīt, etc, भृङ्गसार्थः Ratnāv

, भृङ्गाली Ratnāv, रालम्बकदम्ब ^म Śā, मधुप्रतवस्थः

मधुप्रतवस्थम् and, अणि f Śis.

swarmingadj

(as bees)

उद्भ्रान्त

Śis -

पस्त्य,पस्त्य

W.

having a swarthy complexion (considered as a mark ofbeauty) रुधिरmf(रुधिर)n AV, etc.

swathed adj परिवेष्टित pariv, R, etc.

swathing (the act of) n उपवेष्टनम् .

sway vb वल्ल

cl 1 वल्लति Kāv, Kathās,

etc .

to sway from one side to another (applied to a ~~corpulent~~ person)

corpulent person's gait) विहृष्टं विहृष्टति

ŚBr

to s. to and fro विहलं विहलति

MantraBr,

MBh, Kāv, etc , लव cl 1 लवति

(rarely

लवति) Br, MBh, Hariv.

sway n ऐवयम्

ŚBr 13, MBh, Mn, etc - वशस्वम्

W.

enjoyment of a country i.e. sway भोगः mark

enjoyment of earth i.e. s. भोगः mark one who

exercises imperial s. साम्राज्यवृत्ति min IM supreme s.

आधिपत्यम् Ragh, Bālar.

to bear sway सम्प्रशास सम्प्रशास्ति (with

राज्यम्) MBh.

swaying adj

१३६

RV, AV.

swaying to and fro

परिल्लव

Sindhr.

swaying n

प्रचलनम्

MaitrUp, Pañcat.

swaying to and fro

विधूणनम्

Kā, विधूणना

swear vb संशप् संशपति, संशपत

101-विद्

cl 1

वेयति

Dhātup 9.30

विद्

cl 1

वेयति

Dhātup 9.30.

to swear a false oath

शप्

with

अनृतम् to c.

an oath

शप्

cl 1, 4

शपति, शपत, शप्यात, शप्यते

RV, etc.

to cause any one to swear by

शप्

caus

शापयति

(acc) (instr) Mn 8.11 113.

swearer n शप्ति

n W — शपथस्थः W.

swearing on oath शपथकरणम् Burton.

sweat vb स्विद्

cl 1 , 4 (Dhātup 13.4, 136.79)

स्वेदते, स्विद्यति

Litār, Cāp, Kātyār, Ksh, etc,

प्रस्विद्

Ā -- शरी, शी

cl 1 or 4 (Dhātup 12.21) श्रायाति

(accord to 24.45 also cl 2 श्राति) Vop.

to be in to sweat

प्रस्विद् प्रस्वेदते

Suśr.

to cause to sweat

स्विद्

caus स्वेदयाति Suśr,

संस्विद्

caus

संस्वेदयाति

Suśr

; (by applying sudorific

cs) परिस्विद्

caus

परिस्वेदयति

Suśr

(in med.) (by applying-

ing sudorifics) परिस्वेद caus परिस्वेदयति caus , अपि, अपि ॥

अपयति, आपयत

caus उपस्वेदयति - अपि, अपि

Top.

sweat n I स्वेदः (i/c f/त्रा) IV, etc - उपस्वेदः

तनुरसः

IV, Vet, Cāh - उपस्वेदः IVh, Cor - संस्वेदः IVh, etc - १

L - त्वग्जलम् al - स्वजाः L - स्रवणम् L, प्रस्रवणम्

L - विपाकः L, (स्वेद) - संशोषः, स्वेद, निशोषः

(४ न्यङ्वादि) L.

II निराकः, सिप्रः L.

moist with sweat सस्वद mfn 11th, 12th, 13th, etc

(prob.) offering the s. (caused by labour) as a sacrifice

स्वेदुर्हव्य mfn HV produced by hurrying (s.) (वरण)

nf (प्रो) n HV 11.3.22 's. passage' (s. pose) स्वेदायनम्

śPr, 12th s. produced स्वेदज mfn 11th, 12th, 13th, etc

's. water' (perspiration) स्वेदजलम् (11c f प्रो) Dur,

स्वेदवारि n śis s. water प्रस्वेदजलम् Dur.

sweated adj स्विन्न

Susr, प्रस्विन्न प्रस्वेदित

W - स्वेदित W.

to be sweated by sudorific means स्वेद्य Śis,

Pāncat caused to sweat etc. स्वेदित .

sweating adj स्वेदिन् MBh, प्रस्वेदिन् Hit,

स्विन्न VS, etc, स्विदित W, स्विद् (iic) dis,

सप्रस्वेद Mh, स्वेदयु MaitrS, स्वेद W.

'sweating internally' (an elephant) अन्तःस्वेदः L s.

well सुस्वेद f(आ) Siddh on Pāṇ 4.1.54.

sweating (the act of) n स्वेदनम् L, स्वेद. (ifc

of आ) RV, etc.

the causing to sweat (by sudorifics) उपस्वेदनम् Car.

sweep vb उपमृज् उपमार्ष्टि Car, Car,

Āt-Gr, Cāṅkār — भुज् cl 6 (Dhātup 36.124) भुजति RV.

to sweep away व्युदूह व्युदूहति Car, Dhāt-

Gr to s. clean समृज् समृजति, सम्मार्ष्टि, सम्मार्ज

ति, सम्मार्जयति

IV, etc to s. on ध्रज्,

ध्रज्, ध्राज्

cl 1 (Ligh 3.14, Jātup 7.53, etc)

ध्रजति IV (ध्रञति, धृञति (Gr) to s.

out निर्मृज् निर्माणे , उद्गृह् उद्गृहति, उद्गृहते

IV 11.1.9, Śhr, Kṛtyér, Conn on IPr 3.8.4.3, Śhr, etc ,

व्युद्गृह् व्युद्गृहति

Śhr, Kṛtyér to s. together

परिसमूह् परिसमूहति, परिसमूहते Śhr, Grārs , सम्मृज्

समृजति, सम्मार्ष्टि, सम्मार्जति, सम्मार्जयात IV, etc

, समूह् caus समूहयति caus , समूह् समूहति,

समूहते IV, AV, Br, U, DTD , संवृज् संवृङ्क्ते

(rarely P) IV, AV, Br, U to s. over परिमृज् ITDZS

परिमर्मृज्यते (acc) IV 1.95.8.

sweeper n सम्मार्जक mf Bull on In 7,126,

मलकणिन् m L — बहुर mf(इ) L — खलपू mf

Kās on Pāṇ 6.1.175 and 8.2.4, L.

one who sweeps बहुर mf(इ) n L.

sweeper n सम्मार्जक mfn Kull on Mn 7,126,

मलाकबिन् m L — बहुकर mf(ई) L — खलपू mfn

See on Pāṇ 6.1.175 and 8.2.4, L.

one who sweeps बहुकर mf(ई) n L.

sweeping adj सम्मार्जक full on In 7.126 .

s. along in gusts (as the east wind) व्यावर्तित ~~xx~~ In

s. along like wind वातध्राजिगते ~~xx~~ s. away ~~xx~~ करीषे-
कष

f(आ) Pan 3.2.42 s. together समूह In 4.102.

sweeping n निर्मार्जनम् ^{10th}, मार्जनम् ^{GrŚrs, 10th}

^{10th}, etc— अवगुष्ठनम् L— भुजि f.

the act of sweeping thoroughly सम्मार्जनम् ^{GrŚrs, 10th}

^{10th}, etc the act of s. together समूहनम् ^{Śāntar, 10th}

परिसमूहनम् ^{GrŚrs, 10th}, परिसमोहनम् ^{Laś, 10th}

पर्यूहनम् ^{Kātyāy} s. together for one's self संवर्गः

10, 10th.

what is swept away अपमदः

सुख न व्यपेक्षः । अवकरः ।

etc , संकारः   Divyāv , संकारः   L.

संस्तुतः Gobh (Sch) ,

अवकिरणम् and applications etc अवशरः con

on 5jñ.

sweet adj I मधुर f(आ) ĀsvGr, R, Suśr,

etc, मधुल f(आ) W, W, W, मधुर, मधुमत

समधुर L, मधु f(उ, ऊ or वी)

(son) W, मधुरक L, (in the) मधुक (the)

W, मधुलक f(इका) L, मधुल f(आ) W, W,

W, माध्वी (Pān 6.4.175) W (1.90.6.8) W, W,

W, मधुरस L—(lit and fig.) मिष्ट W, W,

etc — स्वादु f(वी) W, etc, स्वादुगुरु W, W,

स्वादुयोगिनः — मञ्जु —, etc — मृष्ट

, etc — कोमल (आ) —, Brach, Mu'r, etc,

etc — रुचिर (आ) —, रुचित Sn 4.185, etc

— सुरस f(आ) Kathās, Bhām.

II वटुल (सिद्धमादि) Śāntiś 1.1, Ā 10.2

— रक्त f(आ) Kāv — वसु (उ or वी) L

— सह्य W — (as sound) सान्त्व L.

any sweet intoxicating drink

मधु

n Kāv,

for, Sāh anything s. (esp. if liquid) मधु n RV, AF

for, अमृतम् E. 7.7.3 bearing s. things (as honey,

milk, etc) मधुवाहन RV carrying s. things (as honey,

milk, etc) मधुवाहन RV 'consisting of eight s. sub-

stances' गुडाण्कम् Epr containing very s. water

सुस्वादुतोयः fit drinking that is s. ऋदूपा RV

8.77.11 sitting soft and s. sound मृदुचारुमणित् RV

one chiefly s. स्वादु Epr's having s. taste

मौल्य

L

'having s. voice'

कलरवः

L

'having

s. bones' (a kind of fish) मधुरकण्ठकः L having s.

water

स्वादूदक

R

, (as a stream) आस्वाद्यतोयः

(आ)

Mit

milk

with s. milk

मधुमिश्र

R, Sans,

Lity

not made s.

अस्वादित

R 1

a sacrificial

offering consisting of s. things

मध्वाहुति

f R

the sea of s. water

स्वादुसमुद्रः

Sanskritas, Sch, स्वादुवा

m L,

स्वादूदः

L

a small round s.

मोदकः, मोदकम्

100h, 11, etc smelling s. हृद्यगन्ध Suśr s. and bitter

मधूलै L 's. and pure' (rock or river salt)

स्वादुशुद्धम् W s. and pungent, मधूलै L s.

(and) ~~salt~~ salt (and) pungent (and) bitter (and) asthmatic

आलुक L s. and sour मधुराम्ल Suśr , (a

pomegranate tree) स्वादुम्लः L s. and sour and bitter

मधुराम्लतैक्त Suśr s. and sour and salty मधुराम्लत्व-

पा

Suśr s. citron मधुवल्ली L s. drink मूदः IV

(English 3.25) Br, Kāth s. placed रुचिरवदन MW,

रुचिरानन W s. flavour स्वादु n L s. food

मिष्टान्नम् Br, Kāv, etc 's. fruit' (the fruit of the

jujube) स्वादुफलम् L s. in speech वाङ्मधुर Mit s. in

taste मधुराश्वाद AcvGr s. juice रुचकम् L 's.

leafed' (a kind of plant) स्वादुपर्णी 's. limbed' (lovely

beautiful) मधुरगान्त्र f(इ) Br s. limbed मुखमधु

look s. looking मधुसंज्ञ AV s. milk with water

~~मधुस 's. root' (not)~~

मधूदक्षितम् Edus 's. root' (Daucus carota) स्वादुमूलम्

L s. scented सौगन्ध f(ई) , सौगन्धिन्

Edus, R s. smelling सुगन्धि N, Edus, Riv, etc, s.

सुगन्धिन् Edus, R , सुखगन्ध f(आ) , (s.

ve. orn ^{lo} सुखवास L s. sound कलालापः Edus

s. taste स्वादु n Edus , रसज्येष्ठः L 's. Edus

(Asteracantha lousifolia) स्वादुकण्टकः, स्वादुकण्टः L

's. thro'ed' (singing sweetly) मधुरकण्ठिन् n s.

through the sipping of the nectar of flowers (as the bees

of bees) मधुपानकः Kīvyā s. to drink मधुपेय IV

s. tongue मधुजिह्व IV, 22, 41r s. voice मधुरस्वर

Wh, Kīv, etc, मधुरस्वरम् ind , मधुरनिस्वन f(आ)

I , मधुवचस् IV , (the Indian cuckoo) मधुस्वरः I

, (said of the Maitreyakas) माधूक In 10.33, 4

(= मधुरभाषिन्) , मधुगिरि Kīvyā s. words

मधुराक्षराणि n pl Pañcat , वाङ्मधुनि n pl Śak

the three s. things (sugar, honey and butter-) मधुरत्रयम्

I 'the two s. ones' (N. of the Āsvins) माध्यौ f du

IV, RV, AV, C uttering s. sound मञ्जुघोष

uttering s. cries मधुर f(आ) RV, RV, etc, मधु

f(आ) RV, AV, RVs very s. सुमधुर RV, RV, etc

, मधुन्तम f(आ) RV, RVāt, Sch , स्वादुतम RV,

स्वादिष्ठ f(आ) RV, etc , स्वादुतर RVs.

to be sweet to स्वद्, स्वाद् cl 1 (Mātop 2.17) स्वदे

(Ved also सादति) (dat or gen) IV, etc to long

long for anything s. मध्वस्य मध्वस्यति L to make

s. स्वादूकृ स्वादूकरोति IV, स्वद्, स्वाद् 2 3,

Dr to render s. मधुरय nom मधुरयति Pañc r

(मधुरित).

sweeten vb मधुरय nom मधुरयति panc r

(मधुरित mn) - स्वाद्, स्वाद् oms स्वदयति,

स्वदयते RV, TS, Br, Mn, et c, स्वादूकृ स्वादूकरोति

MW.

sweetened adj स्वादित MW.

sweetening स्वादुं कारम् ind (Pāṇ 3.4.26) Śis'

rich.

sweeter adj स्वादुतर Vās, स्वादीयस् (abl)

W, etc.

sweeter than स्वादु f(वी) (with abl),

स्वादित् f(आ) (abl) Dhartṛ.

sweetest adj स्वादिष्ठ

f(आ) RV, etc.

the root of sweet flag अल्पकेशि f L.

singing sweetly मधुरकण्ठिन mfn E, (said of a

bird) वल्गुनाद mfn E smiling s. चारुहासिन mfn

~~///~~ 31 3.10, R 3, VP smiling s.

मधुर mfn (आ) n E, E v, etc, मधुल mfn (आ) n

IV, AV, 12aus s. speaking मधुरवचन IV, मधुरवाच

mfn L, मधुजिह्व mfn V, VI, 12r, मधुवचस्

mfn V, माधुर्य mfn 12all on 1n 10.31, मञ्जुभा
विन

mfn 12ch, 12th's, मधु^{ञ्जु}वचन (Pañcar), मञ्जुवाक्

(100th) mfn, मञ्जुवादिन् mfn, मञ्जुला L,

मञ्जुभाषिणी, मृदुभाषिन् mfn Vikr, Jāṇṇṇṇ, Dās,

मृष्टवाक्य mfn Verbs (मिष्टवाक्य) , कलवक्य

mfn L a sweetly speaking woman सगद्गदा L c.

sounding मधुरस्वर mfn Vikr, etc, मधुरस्वरम्

ind, मधुरस्वन् mfn L, मधुघोषः L.

sweetmeat n I मिष्टम् Loh, Hāy, etc — खण्डर

(s अन्नादि) Dhor 2, (खण्डव) Car 3.16 — मोदकिका

(only ice after minerals) Pān 5.4.1, Pānt 1, etc — (composed

ed of 1/6 flour, milk, cocoa nut and ghee) घृतवरः

, घृतपूरः Suśr, Pāncat 3, घृतपूर्णकः Cariv 2445

खजूरिका — अमृतम् R 7.7.3 — चमसः L, etc.

any sweetmeat मोदकः, मोदकम् Loh, H, etc,

सुविहारः Suśr composed of s. मोदकमय

(ई)n Pāṇ 5.4.22, sch a kind of s. गुडपिष्टकः sch,

गुडपिष्टम् Pāṇ 1.282, (of Kāśī 2.56), गुडमिश्रम्

गुडापूपः Pāṇ 5.2.32, Kāśī , पिष्टरा ,

बृंहणः , भुर्भुरिका L , मुद्रमौदकः sch ,

मुद्रादिकवटः sch , मोहनभोगः L , रागरवाण्डवः,

रागरवाण्डवम् sch, , लड्डु = लड्डुकः sch,

लोपिका sch, sch , वाचनकम् L ,

विष्यन्दनः Madanav , शङ्खपातः , षट्कः

Suśr, ॥ch , सदृकः Suśr , सप्तपर्णम् I ,

सिंहकेशरः sil, सिंहकेशरः a kind of s. compounded

of grapes and pomegranates and juice of half ripe mango

fruit with ginger, cardamoms ~~and~~ oil, butter, etc रागधाडव

(also रागरवाडव), रागधाडव a kind of s. compounded

of grapes pomegranates and juice of Phastolus Mango रागधाडव

I, Suśr (also रागरवाडव), रागधाडव a kind of

s. made of ground sesamum and sugar पल्लवम् I a

a maker of s. शगरवाण्डविकः with maker of sweetmeats

सुखभक्षिकाकारः Conpuk a particular sweetmeat (a kind of

vermicelli made of wheat flour and boiled in milk and

sugar) सेविका ॥ B.P. relating to sweetmeats मोदक

m (ई) Cat a seller of sweetmeats रवाण्डपालः E

a sort of baked sweetmeats मण्डः , मण्डकः Dye

§ , (made with milk treacle, and ghee ( )) उत्करिका

Comm on In s. etc. distributed at a festival प्रहेलिका

L s. m. a with refined sugar कठिना

L s. s. m. a

मोदककरः R sweetmeats and other eatables (one of

64 Hālās) चित्रशाकापूपभक्ष्यविकारक्रिया

s. which

may be eaten during a religious feast वायनम्, वायनकम्

L together with s. which are eaten alone सोद्वरण म्

MBh (Nīlak).

sweetmeats खाण्डवः, खाण्डवम्

MBh 13, R 1.7

खाण्डवरागः MBh 14.263, रागरखाण्डव- खाण्डवः

— गौडम् R 1.53.4, 7.92.12 — विदलः L .

suspicious offerings of sweetmeats सौभाग्यव्तायनम्

composed of s. मौदकिक mf(ई)n Pāṇ 5.4.2, Sch

consisting of s. मौदकिक mf(ई)n Pāṇ 5.4.2, 3

Sch dealing with s. मौदक mf(ई)n Cat.

sweetness n I मधुरता Kāv, Sāh, (in test)

मधुरत्वम् Śāh, Suśr, माधुर्यम् Kāv, Suśr, माधु
री

मधुरि f. Maṭṭr, माधुरी, मधुरिमन् n

मधुरम् Kāv, Kāv, mṭṭr, मधुरम् Maṭṭr, मधुरम् Maṭṭr

मधूलकः L, मधूलकम् AV, मधुस् n 33,

मधुरम् L, मधुरः L, माधवम् L

स्वादुता Kāv, Maṭṭr, स्वादिमन् n Kāv, Kāv,

स्वादुमन् n Maṭṭr, स्वादुमन् n n AV—सूद

(Kaish 3.25) Tr, 10th, स्वादु n L, स्वादु n L

- मिष्ट Kaish, मील्यम् L - रसज्येष्ठः L.

no sweetness अमधु n SMr consisting of s.

मधुरमय m(इ) n Hear containing s. मधुमत

m the drinking of s. (as Soma, etc) मधुपेयम् IV

enjoying s. मधुभुज् mfn the full of s. मधुरमय

m(इ) n Hear having s. in the hand मधुहस्त III

IV increasing s. अद्भुतम् mfn IV 8.77.11 making s.

मधुकृत mfn not worthy of the s. (of the Goma) अमधव्य

mfn Ait'r occupied with s. मधुव्रत mf(आ)n IV pos-

essing inherent s. (as a poem, etc) स्वारसिक mfn IV ,

मधुमत mfn , स्वादुयुक्त mfn 100, स्वादुयोगिन

mfn 100h 'science of s.' (S. of a partic. mystic l. doctrines

doctrines) मधुविद्या Brāh, Jāy, 97, 98h, etc s. of

gentleness सौवादुमृदवम् Pān 7.3.4, 90h the s. of

poetry काव्यरसः Brāh s. of speech वाङ्माधुर्यम्

ŚārngP s. of voice वाङ्माधुयेम् ŚārngP.

a variety of the sweet root plant कूतनकम् ,

कूतनायकम् L.

liking sweets स्वादुकाम mfn .

sweet-sounding मञ्जुशवन mfn Vikr, मञ्जुस्व

in MBh.

emitting a sweet-sounding breeze मञ्जुगुञ्जलसमीर

mfn Śāntiś.

swell vb I श्वि (धा) cl 1 (Dātup 23.41) श्वयति

TS, ŚBr, etc, pass डूयते Car, caus श्वाययति

विश्वि विश्वयति (only r p विश्वयत्) IV

प्यै or प्याय् cl 1 (Dātup 23.63, 14.17) प्यायते,

आप्यै आप्यायते, समाप्यै समाप्यायते

अभिप्यै IV 7.33.6 - पी, पि cl 1 पयते - पिन्व्

cl 1 पिन्वते IV, AV, Br, Sām, पिन्वति

प्रपिन्व् प्रपिन्वति, प्रपिन्वते IV - स्फाय् cl 1

(Dhātuv 14.16) स्फायते ^{loc r}, स्फाय् cons स्फाययति

Pratt, विस्फाय् विस्फायते ^{sgant} - विवृध् विवर्धति

IV, etc - समेध् cons समेधयति ^{āvar, āh, etc}

- राध् cl 1 राधते (^{for IV} राधति) -

कुप् cl 1 - कुप्यति, कुप्यते ^{āh, etc.}

II उदद् उददति - उद्धृत् उद्धर्तते - फध्

cl 1 2 Pratiṣ - विष्टम्भ् विष्टम्भेति, विष्टम्भाति ^{āvar} -

समिन्ध् समिन्धे , समिन्धे ^{Pratiṣ.}

to swell much श्वि Intens शोश्चीयते (Shatt),

शोशूयते, शोश्चयीति, शोश्चेति to s. out प्रये प्रया-

यते IV, VS, IS to s. up प्रये प्रप्यायते IV,

VS, IS to s. with wind आध्मा pass (आध्मायति

(irr) (Dr 14.6.2.12) Int, Sufr to caus to s. आय्य caus

आप्याययति, पी, पि

पयते

cl 1 आप्याययति (trans) IV, पिन्व cl 1 (Dr 15

79) पिन्वति, पिन्वते, समुद्धृत caus समुद्धृतयति

R to caus to s. out प्रये caus प्रप्याययति IV,

śr to cause to s. up उद्धृत c MS उद्धृत्यति .

(fig) the swell of a mountain नितम्बः MS, s. v.

etc the s. of the body आरोहः MS, Mahab., s. v.

s. of the sea क्षोदस् n (Mahab. 1.12) V.

swelled adj गून

(Sān 7.2.14) Susr,

प्रोचून् v - सम्प्रवृद्ध 17h, 7a. 11S, 10m - उत्पिष्ट
त

car - समेधित 17h, 1, 12h - समुच्छ्वासित 10m 3.3.,

विश्लेषित 10h - स्फुरित v - संरब्ध 1, Susr

enlargement of the scrotum (from swelled testicles)

वृद्धि f Susr having a s. leg क्षीपदिन् having s.

10.5 स्थूलपाद 10.5 neck s. संशून 10.5 s. leg

क्षीपपदः 10.5 s. = क्षीपपद s. neck पलाशयः

L s. up समाध्मात् 3.4.2.1. s. वातापि W 1.1.1.1.

3 c. used to swell up उद्धर्तित 1.1.1.1. 20.30.

swelling adj पिन्वमान, पिन्वित 3.1.1.1. पीवन्

f(अरी) IV, etc, पीवस् f(आ) IV, 3.1.1.1. पीपिवस्

पी
f(पिपु) IV = पीन f(आ) 3.1.1.1. 3.1.1.1. etc -- संश्रयि
न्

f(3.1.1.1. water) समुद्धत 3.1.1.1. 3.1.1.1. etc -- उद्धत -- पेरु

IV, 3.1.1.1. -- प्रप्यस AV -- आपि AV 3.1.1.1. 3.1.1.1. -- कृपय

RV 5.32.6 — विवक्षेण RV — संरब्ध 1, 1st.

not swelling अपित् RV 7.82.3 continually

s. दुर्गृभिश्चन् RV 1.52.6 quickly s. सद्यः शोथ

~~xxxxxx~~ s. s. bosom स्तनभरः Kathā 7 s. on both

u उभयतः संश्लायिन् 2 s. up उच्छ्रासिन् Vikr,

Kum, etc , उच्छ्रासित Ragh, Kathās, Megh, etc s.

~~xxx~~ well (in the verb) सुशिक्षि RV s. with

समुद्धत (comp) R, Śis s. with fat पीवः स्फाक्

the treatment of s. श्वयथुचिकित्सा

Swat (a cow)

with s. numbers पीनोधस (12h), पीनोद्धी (12) f

(a river) w. one wave s. समुद्धततरंगिन् 12h.

causing to swell पिन्व , पैरु 12,

Mr causing to s. out प्रप्याययित् Mr.

swelling n I श्वयः III, श्वययः. Iir, श्वयथु

m Suar, श्वयनम् APrat, Sch, श्वयस् n L-शोयः

(ife f आ) Suar — उन्द्वयनम् — Śank — ध्मानम् Suar —

अर्बुदः, अर्बुदम् Suar, etc, अर्बुधः. 1.253.9,

Anulir — कन्दः, कन्दम् Suar 1.253.9 — (of the stationer)

(ablonen) समुत्थानम् (ife f आ) — उत्सर्पिः,

उत्सर्पणम् L (of the sea) — वृद्धि f III (of the

waters), वृद्धि f III — (of waters) सम्पन्नवः

Hariv, 1000 --- समुन्नति १ Subh — संहति १ Jāmin

— आरोपः 12h 3.11507, Panchat, etc — अङ्कुरः usr

— स्फोटः 3ar, 3usr — जृम्भः 2, जृम्भितम् 7 —

(ovir) शवस् n.

II फः (only L) — वाताप्यम् IV.

the act of swelling up पूरणम् IV, etc afflict

ed with a s. अबुदिन् 12h 3usr afflicted with swell-

शोफित 12h 3usr 12h 3usr 12h 3usr, शोफिन् 12h 3usr

Car the cure of s. श्वयथुचिकित्सा just dry s. of the

eyelids दुष्कारि n Susr 'enemy of swelling' (s.)

(kind of bulbous plant) दोफारि n L 'enemy of s.'

(Boerhaave's proceratians) दोथारि n, दोथान्त्रुः L a

regular swelling below the navel produced by wind अप्ठीला,

वाताप्ठीला s. r, अप्ठीलः, अप्ठीलम् not a

hard inflammatory s. in the arm, it अग्निरेहिणी Susr

tearing eyes s. (with tears) विलोमलोचन m an inco-

last s. of the p. 148 तालुपुष्पुटः Suśr 2.16.32, 4.1.55,

तालुविद्रुघी Car 3.17 a kind of s. उपचित् f 1.

97 a kind of s. पृष्ठग्रन्थि = L (knotting i.e.) s. 1.

hardening of the vessels (as in Varicocoele) ग्रन्थि = L,

Suśr a means of s. of सोमेन्धनम् (pen) 12.4583

a method of hollowing a s. आमपाकः Suśr a method of

शोफः
 a method of s. आमपाकः Suśr 12.4583 शोफः (12)

f आ) Suśr, 12.4583 a method of s. of the

tenor अधिजिह्वः, अधिजिह्विका

Case 're ovine, swol

in r' (Disodium Cyanatic m) शोफघ्नी

I subject to

s. शोफिन्

in Car the swelling in becoming sour

of food (in the stomach) परिवृद्धता

Case swelling caused

by balls अवमंथः, अवमंथकः

Case a swelling

caused by disturbance of air in the lo वायुग्रन्थि

Case a swelling by (excess of) bile पित्तशोफः

s. formed by internal rupture गर्ति

I Case, वती

s. s. in the side on account of phlegm क्षेपगुल्मः १ s. s.

in the main विदारी १, विदारिका Car s. s.

in the throat वर्ति १ s. s., वर्ती s. s. in the mouth

गलत्रुष्टिका s. s. 1 2 4 s. s. of the throat गुण्डी

s. s. of a river पूरः Kāy, Suśr, etc , पूवः

IBh, MārkP the s. of food (in the stomach) शुक्लवृद्धि

s. s. of the abdomen caused by (excess of) bile

पित्तगुल्मः Suśr, पित्तोदग्म s. s. of the body

आध्मानम् , तृद्धे s. of the

iii अञ्जननामिका s. of the मोरससंघातः ,

मांसोन्नाति s. of the दन्तशोफः s. of the

of the legs and feet पादगण्डिरः s. of the parts of

the body तल्मीकः , तल्मीकम् (s अर्धचर्मादि)

s. on the penis लिङ्गशोफः s. of the

सागरोद्धारः s. of the oil or ब्रह्मन् n

s. of the ten up जिम्भाजिह्वता s. of the

शुण्डिका शुण्डिका, गलशुण्डिका s. 112 उच्छ्वसनम्

Common Shunda, उच्छ्वासः, समुत्प्रेषः, 112,

उद्वर्तनम् Car, उन्नति f, उदयः

the turning acid and s. (of food in the stomach) विदग्ध

परिवृद्धता Quar white s. पूयात्मः Quar 'wind s.'

(flatulence indigestion) वायुगण्डः 1 with s. bound

उपिपान .

causing to swell (the form) आप्यायनम् 112, 113

the act of causing to s. तुन्दिलीकरणम् Mon 4.2.

swept 4j मार्जित मित्र, मित्र, etc.

swept over (by the wind) जुष्ट (Mon 2.2.2, etc.)

Mon 2.1.200 (t) Mon 2004 s. together समूह W, 5

to be s. माप्येव will to be s. together समूह्य

to, with well s. सम्मार्जित, Mon, Mon, सम्मष्ट, etc.

gathering together to one's self संवर्गम् ind IV

s. together अभ्याकारम् ind IV , समोहम् ind

11.

~~not surviving from one's duties~~

~~mfn 11V~~

~~s. from duty~~

~~(ceil~~

~~) mfn Hariv, ~~XXXXX~~~~

~~ind.~~

प्रचलत्

cl 1 चलति

III, etc, प्रचल

प्रचलति (rarely प्रचलते) III.

to serve from

विचल विचलति

(cl 1) IV,

In, III, etc, प्रविचल प्रविचलति

(cl 1)

प्रच्यु प्रच्यवते

(sp. also प्रच्यवति)

(cl 1) III, भ्रंश cl 1 भ्रंशते (once in IV B)

भ्रंशति) cl 4 भ्रश्यति

(sp. also भ्रश्यते) IV, etc,

व्यती व्यत्येति (cl 1) I, etc to v. व्यत्येति व्युत्था

व्युत्तिष्ठति, व्युत्तिष्ठते caus, pass.

to cause to swerve from विचल् caus विचालयति

(caus) लुप् caus लोपयति, लोपयते

(caus) व्यथ् caus व्यथयति (caus) व्यथते.

swerved from विच्युत mfn (abl) Mn, VarBrS,

Sch , प्रच्युत mfn Mn, MBh, etc , परिच्युत mfn

(abl) , विचर mfn (abl) MBh 5.912.

not swerved from one's duties स्वधर्मानपग mfn

MW s. from duty व्युथित (coil धामोत्त) : Mn Hariv,

Sarved.

swerving from the right course व्युत्थानम् etc.

swift adj I शीघ्र f(आ) etc, etc, etc, etc

etc - वेगेन etc, etc, etc, वेगवत् etc, etc, etc,

वेगित etc, etc, etc, (said of horses) वेगसम्पन्न

II - क्षिप्त f(आ) etc 6, 9 (said of certain lunar

manations) etc - त्वरित (Snp 2.2.127) etc, etc

तुरण ३(आ) IV 1.121.5, तुरण्यः Vāya 1.32.

53, तुरण्यु IV 1.124.5, 7 f, तुरि ३ L, अप्पुर

— आयुग ३(आ) IV 1.2.1.26, En, IVh, R — द्रुत

IVh, R, द्रवत् IV, etc — प्रजव ३1, प्रजविन्

IVh, R, etc (Dñ 3.2.146), जव IV 19.7.1, जवन

३(ई) (३ दृधादि oxyt Dñ 3.2.150) IV 1.51.3, etc.

IV 3.10, IVh, etc, जवस् IV 3.30.2, 4.37.1 — लघु

३(वीण्ड) En, IVh, etc — रयवत् IV — उत्ताल ३-

सम्पातः (ifc fआ) 111, 1, etc — चतुर f(आ) 111.

10.108, 111: t 3.176 — चपल f(आ) (111-शौण्डिदि,

श्रेष्ठ्यादि, विस्पष्टादि) Hariv 4104 — (said of

horse) सुप्रयावन् IV — सृबन् f(अरी) IV, 111,

सृवर f(ई) 111 3. .168 — सिस्त्रत 111.

II अत्य IV 2.34.13 — अर L — गृध्रु

(111 3.3.140) IV 1.70.11 & 162.20, 111 2 — चर्षणि 111

(IV 7.110.2) 111 1.736 — ज L — पृक्ष-प्रवल्कन

— प्रस्थावन् RV—(applied to horse) ययु VS — यवन,

यवान् L — यहु RV (= महत् Sāy) — यहु

f(ई) RV — वाजयु RV, वाजिन RV, etc — शुभ्र
न

— गूधन f(आ) RV 4.58.7 — श्रवस्य RV, श्रवस्यु

RV, AV — स्यन्द्रे RV — स्वचस, स्वच RV — हित्वन्

RV.

affording a swift motion प्रवत्वन् RV as s. as

the Maruts (said of the Ásvins) मरुत्तम RV drawn by

s. horses द्रवदश्च

RV 4.43.2 'driving s. horses'

(prob. No. of a family) पृक्षयाम

RV 1.122.7 endowedwith s.ness वेगसम्पन्त R exceedingly s. (as horses)

ऋधद्रो

RV 8.46.23 extremely s. (a sourser)जवाधिक f(आ) L having s. horses द्रवत्पाणिRV 1.3 s. as an arrow सेनाज्RV s. as an eagleयेनज्जुत RV s. as the wind वायुवेगसम् R s. as thewind वायुवेगक r(इका) Hcat, वायुवेगेन Hcat, Nāḍab

s. as thought मनोजव RV, etc, (मनोजवम् ind, मनोजव^{त्})

, मनोजवस् RV, TS, TBr , मनोजविन् Cat, मनोजवित्व-
म्

, मनोजू RV , मानसवेग Kād s. as wind वायुग-
ति

W , वायुसम W , (N. of a horse) पवनजवः Kathās

, वातजूत RV, AV , पवनरेहस् Pracand, वाताजिर^२

Hir 's.bodied' (the gangetic delphinus) चपलाङ्गः L

a s. course प्रवत् f RV, TUp s. descent वेगावतर-
णम्

Śak s. footed सुपद् f(पदी) RV s. going द्रुतयानम्

Suśr 's. handed' (N. of Agni) क्षिप्रहस्तः AV Paipp a

s. horse यवनः L , पृक्षिः RV 's. motion'

(a metre) वीरितगतिः f s. of foot जाद्विक Rājāt 7.

1348, Sinhās Introd 41 'the s. ones' (the rivers) तरस्वत

f pl Naigh 1.13 very s. महावेग f(आ) MBh ,

सुवेगिन् MBh, v.1. सुवेगित , वेगवत्तम MW ,

सुशीघ्र MBh , शीघ्रतर , महाजव f(आ)

MBh, R, BhP , बहुजव Nir , सुजवस् MW ,

स्वाशु RV , प्राशु m , शीघ्र , रयिष्ठ

W , रघीयस् TS , अधिश्यद् Kir , धनिष्ठ

RV 10.73.1 , येष्ठ RV , स्वभ्यग्र AśvŚr (Sch)

very s. as thoughts मनोजयिष्ठ RV 6.9.6 to be s.

तुरष्य (g कण्वादि) Nom तुरष्यति RV 1, 4.40.

3 , श्रवस्य Nom श्रवस्यति RV.

swifter adj दुत्तर (compar) -- ~~At~~ (in

course) जवाधिक f(आ) Kathās 67.7 — वहीयस् RV

PañcavBr.

swifter than पुरेजव (comp) Bhp 's. than the

wind' (N. of the Linga Śaira) अतिवाहिक .

swiftest adj ग्रहिष्ठ RV, PañcavBr.

the swiftest motion of a planet (i.e. when arrived at

the conjunction) शीघ्रगति f VarBrS s. of all

सर्वशीघ्र IndSt .

hastening with swift horses पृक्षिप्रयज् mfn.

swiftly वरितम् ind MBh, R, Śak 3. $\frac{1}{2}$, Kāraṇḍ — प्राप्ति

ind ĀpŚr — जु ind (g स्वरादि) ~~Naigh~~ Naigh 2.15,

क्षिप्रम्, शुक्म् ind (g चादि) — प्रवत् f

(instr sg or pl) — भाजक् ind (g चादि) L - महः

ind RV — रघुया ind RV — शीमम् ind RV, AV, TS,

Kaus — श्वस्या ind RV — साचीवित् ind Naigh 2.15,

क्षिप्रम् .

as swiftly as possible शीघ्रतरम् ind Pañcat flying

s. महावेग mf (आ) n MBh , तिग्मग mfn R 3.34.16

flying s. along शुभंया , शुभंयावन् mfn RV going

s. वेगवाहिन् mfn R, Rājat , तिग्मग mfn R

3.34.16 , स्यन्दनम् Nir, Śaṅk, Bhāshāp — रेहणम्

killing s. वेगघ्ना mfn MBh moving more s. शीघ्रतरम्

mfn VarYogya moving on s. स्यन्दन mf(आ)n Kir

~~moving~~ moving s. स्यन्दनम् Nir, Śaṅk, Bhāshāp , प्रवेगित

mfn R , सहावेग mf(आ)n MBh running very s.

सुशीघ्रग mfn RV.

swiftness n शैद्यम् R, Kām, शैद्यम् MBh,

Hariv, etc — वेगवत्ता MW — जवा (parox, Pāṇ

3.3.56, Vartt 4 and 57) RV 1.112.21, 10.111.9, VS, AV,

śBr, & c, जावन्यम् g दृढादि — लाघवम् MBh,

R — रयः Kāv, Pur — प्रसृति f Nīlak — चापलम्

Ragh 3.42, BhP 7.12.20 — रहस् n BhP — राश्रहण

mfn R .

famous for swiftness वाजश्रुत mfn RV greater s.

वेगतः Pañcat (B) 'having the s. of Garuda' (N. of a

horse) गरुडवेगः Kathās 121.277 'having the s. of

lightning' वज्रवेगः MBh having the s. of thought

or of the wind मनोमारुतरेहस Hariv possessed of great

s. वृद्धश्रवसः mfn RV the s. of thought मनेजवः

RV, ŚBr (an ass) whose s. is gone सृतजवः mfn

AitBr, ŚBr .

swim vb तृ cl 1 (rarely Ā) तरति VarBrS

80.14, Bhaṭṭ 12, Cāṇ — फु cl 1 फूवते (rarely

फूवति) RV, etc — वह् cl 1 वहति, वहते RV,

etc — धाव् cl 1 धावति, धावते RV, etc.

to swim about परिफु परिफूवते Br, etc ,

परिस्त्रु परिस्त्रवति Sāy to s. near उपन्याफु

उपन्याफवते SBr to s. on the surface (as a light

object) उपल्लु उपल्लवते Comm on Pāṇ

3.2.126 to s. towards अभिप्लु ऽBr, etc to s.

upwards उत्प्लु उत्प्लवते (rarely उत्प्लवति)

Suśr, ShaḍvBr, Kād.

to cause to swim प्लु caus प्लावयति

(rarely प्लावयते or प्लावयति) KātyŚr, MBh, etc to

cause to s. about विप्लु caus विप्लावयति Kauś to

cause to s. away प्रवह caus प्रवाह्योत MārKP,

HParīś to s. about or rapidly प्लु Intens पोप्लूयते

R, Var.

made to swim प्राविन mfn MBh, Kāv, etc .

swimmer n तानुरी Intens Nir 9.7, Sch.

not a swimmer अस्नात mfn RV 2.15.5, 4.30.17,

10.4.5 one who swims by the help of his arms दोष्क

mf (इ) n Pāp 7.3.51, Pat unable to swim अप्लवेत्

mfn one who causes to s. प्रावयितु mfn MBh.

swimming adj सुव f(आ) SāṅkhGr, Suśr

परिप्लव VS, Kāth, परिप्लव f(आ) MBh, Kāv

जलप्लव R.

not swimming अप्लव f(आ) having s. eyes

परिप्लवदृष्टि BhP, परिप्लवनेन Ragh s. about विसर्पिन

MBh, R, etc, संसर्पिन Śis s. in प्लव (loc)

Yājñ, MBh, R, etc s. in water उदप्लव AV 10.4.3 & 4

उदप्लव RV, AV (BRD) s. with the arms बाहुक

f(आ) Baudh s. with blood रुधिरप्लावित Pañcaṣ s.

with money मधुप्लुत Vishp.

swimming n बाहुविक्षेपः MBh, Kathās - पूवनम् MBh,

Git, Rājat, Suśr पूवः MBh, R, Kathās , पूवितम्

lalit - मेलनम् L.

crossing a river (with the arm, i.e. by swimming)

बाहुतरणम् Gaut s. across a river नदीतरः Yājñ

s. of the eyes नयनपुवः Suśr.

swindler n छलिन m W धूर्तः also ifc

Yājñ, MBh, Kāv, etc वातपुत्रः L.

~~swine~~swine n सूकरः

(life f आ) RV, etc

swing vb I दुल्ल cl 10 देलयति Bhartr̥ 3.43-

आन्दोलय Nom आन्दोलयति Bālar—हिन्दोलय Nom

हिन्दोलयति Pañcad—प्रेड्_{२व} caus प्रेड्_{२व}यति (trans)Ragh, प्रेडोल_{२व} Nom प्रेडोलयति_{२व} Mālatīm, Pracand, प्रेडोलय_{२व}Nom प्रेडोलयति_{२व} Dhātup - भ्रम् caus भ्रामयति, भ्रमयति

Up, MBh, Kāv, etc उद्धम caus उद्धमयति MBh—प्रकम्प

caus प्रकम्पयति Br, KātyŚr—खेत् cl 1 खेत्सति R,

Naish, Gīt, Sāh, खेत् caus खेत्सति Pañcat 4.5. $\frac{0}{1}$

Kathās 9.76.

II अन्दोलय Nom अन्दोलयति—आव्यध् आविध्यति

MBh, BhP, Hariv, etc—इष् cl 4 इष्यति & 9 इष्यति

Ā RV—इड् caus इड्-यति RV, AitBr—उदिड्

caus उदिड्-यति RV 4.57.4, ŚBr—वीड् caus वीड्-यति

PañcavBr.

to swing about हिल्लोत्य Nom हिल्लोत्यति Dhātup

35.84.6, v.1. for हिल्लोत्य to s. one's self प्रेङ्

caus प्रेङ्यत RV 7.88.3 to s. out उद्धृत् caus

उद्धृतेयति Kaus.

swing n I दोला MBh, Kāv, etc—हिन्दोलः, हिन्दोला

Śringār, हिन्दोलाकः Pañcad, दोलिका L, दोलानाम्

L, दोलमण्डपः, दोलमण्डपम् L—डोला Bālar 7,

दोला—अदोलाकः L, आन्दोलाकः, आन्दोलाकम्—प्रेङ्गः,

प्रेङ्गम्, प्रेङ्गा Br, ŚrS, BhP, Suśr, प्रेङ्गणम् L—प्रेङ्गः TS,

TBr शिक्यक (prob) n, शिक्य .

II स्वदा L—द्विवाहिका L—रिङ्गः L,

रिङ्गोलम्, रिङ्गोलाकम् L—स्यन्दोलाकिका L.

carrying swing (also applied to the load so carried)

शिक्यम् (L also आ f) AV, etc a hall with a s.

दोलाधरः, दोलाघरम्, दोलास्कः, दोलरकम् Malav 3. $\frac{12}{13}$ a

kind of s. made of rope and suspended from either end of a

pole receive ~~mf~~ a load शिक्यम् (L also आ f) AV,

etc a kind of s. of rope and ~~mounted~~ suspended from

either end of a yoke to receive a load शिक्यम् (L

also आ f) AV, etc mounted on a s. दोलाधिरुट mfn

MW, दोलारुह Kād, Pañc one whose mind is agita-

ted like a s. दोलाकुलची (Rājat), दोलचलचित्तवृत्ति (Ragh)

mfn 1 an ornamental s. in which figures of Krishna are

carried during the festival in the light half of the

month~~s~~ Srāvaṇa हिन्दोल हिन्दोल MW a pleasure s. विलासदोल

Pañcat suspended in a s. शिख्योदुत mfn ~~शिख्योदुत~~ %%%%

§Br suspended in a s. made of cord etc. शिख्येत

mfn L a s. cot आन्दोलिका Das a s. hammock प्रेङ्गल

Vcar a s. made of cloth पट्टदोला (or पट्टदोला ?)

Mricch 4. $\frac{26}{27}$

a female swinger प्रेङ्गकारिका रव Bhar one whose

earrings swing to and fro दोलायितप्रवणकुण्डल mfn

Cat.

swinging adj लोल f(आ) MBh, Kāv, etc.

having swinging arms लोलभुज ~~mf~~ Śis a kind

of s. cot प्रेङ्गः, प्रेङ्गम्, प्रेङ्गा Br, ~~Ś~~ ŚrS, BhP

Suśr 's. like a cow ear' (trimming between parties (as a

witness)) गोकर्णशिखिल ~~mf~~ s. repeatedly दोदुल्यमान

W s. to and fro लुलित MBh, Kāv, etc being

swung repeatedly दोदुल्यमान W.

swinging n I आन्दोलनम्

MBh 1.1214 ,

अवदोलः

दोलः, आन्दोलः, अन्दोलनम्, Ragh 9.46 (according

to Sch), नवदोलः, स्यन्दोलिका

L-प्रेङ्गनम् Bhar

प्रेङ्गनम्

BhP, प्रेङ्गलनम्

Kad, Susr, प्रेङ्गनम्

BhP — अन्दोलः — कम्पनम्

KātyŚr, Susr 1.85.9,

Tarkas, etc — भ्रामणम् MarkP, Susr उदिङ्गनम् Comm

on KatyŚr — आवेधः MBh, आविद्धम् .

swinging backwards and forwards स्यन्दोलिका BhP

s. the arm दोरान्दोलनम्

Prab 2.34 दोलान्दोलनम्.

swinish adj सौकर f(इ) Kir, Car, BhP.

swinishness n~~सौकर्यम्~~

Vas.

switch n

काण्डः, काण्डम् (ifc f अण् इ) MBh.

R, Mn 1.46.48, Kaus, Suśr

— विप्

mfn

RV

— पिञ्जा

coll all उच्छून er, lāṭhā, er -- प्रशून

er, संशून er -- प्रस्कर lāṭhā, स्फीत

er, परिरस्फीत er -- समाध्मात er -- पीन

er (आ) er, er, etc -- व्यात er -- व्यान er, पीन,

उत्पीन - er 63.185 -- पिन्वमान, पिन्वित er

पीवस् er (आ) er, er, ++ पिपिष्वत् er -- उत्फुल्ल

(er on er 7.2.15) er, er, er -- प्रवृद्ध -

er, er, (as the sec) परिवर्धित er, समुन्नद्ध

सुस्त्र, उन्हाद्ध — (as a superlative) उत्तुङ्ग

सुस्त्र, P. noct, lat. as, prob, etc — उत्पक्व — Latin —

परिदीर्घ — प्रोद्वाण्ड — मूर्छित

सुस्त्र, etc — विस्फुरित — समुद्भूत — स्फुरित

greatly swollen स्तूलशोफ सुस्त्र Latin s. eye

संरब्धनेत्र — having s. lids bulging like a pitted eye

कुम्भपद — (पदी) — having s. limbs

शूनगात्र — having s. shape or परिस्त्राविन्

n (sc उहर) Susr, Bhpr much s. सुशोक आ

1.51 one who has a s. abdomen स्तब्धपुर्णकोष्ठ

Susr one who has a s. belly स्थूलोदर Car suffering

from microscars (lit having a s. abdomen caused by an excess

of the 3 humours) निचयोदरिन् Car s. condition of

the testicles and penis शूनाण्डमेदृता Car s. condition

आध्मातकम् I s. i. e. afflicted with spirituous lit or

सुराक्ष प्रप्यात प्रप्यान

1.51, sc, प्रपीत , प्रपीन , अधीत

2.1, आपन

9.1.9, Liban. Liban. etc. r. river

नदीपूरः १८४७ ग्रीष्म ऋतु उच्छून

प्रोच्यते, प्रोच्यते, etc, प्रोच्यते + प्रप्यात = प्रप्यान

1.20. ० - प्रपीत - प्रपीन - उत्पिण्डित

ॐ - उद्धृत - सम्बुद्धित

महोर्जित .

सूच्य व. मुर्छ cl 1 (Dhātup 7.32) मूर्छति

MBh, Kāv, etc, मूर्छ कल् Bālar-प्रमुह प्रमुह्यति

MBh, Susr .

लिखित मूर्छालः Shpr .

मूर्च्छा विमूर्च्छितम्

मूर्च्छायाः मोहः मोह्यम्

वैचिन्त्यम् संपिपातनिद्रा

जीवदानम् लयः

मूढ .

मूर्खवत् .

swooning n. मूर्छनम्, मूर्छा

Susr, Kir, Sch —

नष्टचेष्टता ॥ - स्वरसादः ॥ - निर्वेशः ॥

swoonlike adj. मूर्छामय (इ) Naish .

swooping down like an eagle on its prey

शयेनावपातम

ind Prab .

sword n I खड्गः

MBh, R, etc (ifc f आ Kathās)

आसि

निस्त्रिंशः

etc करवातः, करवातः, etc करपातः, करपातकः L-

करवालिका

करपालिका, — करालिकः — कराली

कृपाणः

कृपाणकः

1 - शस्त्रः 2 - शस्त्रम् 3 - शस्त्री - तीक्ष्णधारः

4 - तीक्ष्णमार्गः 5 - तीक्ष्णकर्मन्

6 - धाराविष 7 - धाराधारः 8 - धाराङ्गः

9 - धरः 10 - कौक्षेयः 11 - कौक्षेयकः

12 - करवीरकः 13 - करवीरः

धर्मप्रचारः

14 - धर्मपाठः 15 - धर्मप्रचारः

16 - निवर्तु 17 - देवः 18 - पुष्करिन्

19 - भद्रात्मजः 20 - अस्त्रम् (अस्त्रः)

21 - कर्कशः 22 - कोशवत् 23 -

विजयः 12.620 -- विभाश्रजः --

शक्तिः -- जयश्री 12.621 -- रणाङ्गम् --

व्यवहारः .

अक्षरः 1 -- आसङ्गः 1 -- ऋषिः 1 --

कडिचुलः -- करण्डः 1 -- चन्द्रभासः

चन्द्रहासः -- छिदिरः 1.72 -- जीरः

टर्कः 1, टङ्गः, टङ्गम् 1 -- तमालः 1 -- तालिमम्

1 -- दृढमुष्टिः 1 -- द्रुगम् -- निषङ्गः 1 -- पारेस्कः

1 -- भिदकः 1 -- मनुज्येष्ठः 1 -- रिष्टः 1, रिष्टिः

१६, ऋषि--विषाणम्

(१०० आ ०० इ)

विषाणः (१ अर्धचर्दि) (१००) कृपाण - शिर-

३ (१००) - शिवंकरः १ - सस्यकः १ - सायकः १

— स्वाति १०० .

१००० १००० १००० रवङ्गिन् १००० १००० १०००

सरवङ्गि १००० १००० १००० १००० १००० १००० नेतृशिक

१००० १००० १००० निस्त्रिंशन् १००० १००० १००० शस्त्रधारणम्

१००० १००० १००० सुनिस्त्रिंश १००० १००० १०००

१००० १००० १००० वंशानुग १००० १००० १०००

being in the central position of the ... वंशानुग

... मण्डलाग्रः (मण्डलाग्रम्) ...

... असिलता ... 6.51, असियदि

... असिपन्नम् ... असिधारा ...

संतापिका → पराञ्जः ...

... असिजलम् ... आसिक

... consisting of ... खड्गमय

... कटीतलम्

विशसनः MBh a dancer (esp. one who walks on the edge

शस्त्रान्तः कलायन्तः शस्त्रान्तः कलायन्तः

(१०११) H. १०११ आसीपुत्रिका, आसीपुत्री आसीपुत्रिका, आसीपुत्री

६. शस्त्रनिधनः ॥ शस्त्रनिर्माणः ॥ शस्त्रान्तः

शस्त्रनिधनः शस्त्रनिर्माणः शस्त्रान्तः

७. श्वरुत्तमम् श्वरुत्तमम्

१०. शस्त्रनिपातः शस्त्रनिपातः

निपातनम् निपातनम्

अस्याहूतिः अस्याहूतिः आसीवद्धः

अस्याहूतिः अस्याहूतिः अस्याहूतिः

mfn RV 1.168.5, 5.52.13 ' half s. ' (a dagger) अधारि

... सारि ...

leaves ' (the sugar cane (scirpus Kysoor Roxb) अरिपत्र

... (...)

should have) इस्त्रायुध mfn vec ' having a s. for on-s

... स्वदुसरव ... having

अरिपाणि mfn 1.1737 ...

s. अपारि ... अरिपाणि

... कपाणपाणि ...

अशस्त्रपाणि

तरवारि (तरवारि ?)

तरवारिका (तरवारिका ?)

करवारिका - अधोसि

आसिपत्रः पन्द्रहासः ३ ७. १६. ४३, पन्द्रमासः

निरिभ्रंशधर्मिन्

पराकः स्वपुत्रिका

आसिपुत्रिका - ह्रस्वनिर्विशकः

इली - इली कृपाणपातः

शस्त्रनिपातः , शस्त्रनिपातनम्

शत चन्द्रे अस्मि,

पर्यन्तं , शतचान्द्रेत स्वङ्गाखड्गि

अस्यसि शस्त्राशस्त्रे

निस्त्रिंशधारिन् , निस्त्रिंशभूत

स्वङ्गाग्रहिन्

शस्त्रकोपः

स्वङ्गाधारः स्वङ्गापाणि

स्वङ्गाहस्तः सस्वङ्गा असिपाणि

मरुत-बेल = मेखला (१५०) आ. श्रीगणेशाय

मरुत-बेल = खड्डता नीलो, खड्डधारा

२.१२.१५, खड्डफलम्, खड्डरीट - कृपागयाष्टि

I Dharmar .

sworn-cleaner n असिधाव. असिधावकः^L — भ्रमासक्तः

sworn-cut n स्वडाघातः स्वडाप्रहारः Kathās --

शस्त्रप्रहारः Kāvyaḍ .

sword-fight : कर्पणम् - (Say) RV 10.22.10

सरमर्गः 1.5341 .

sword-fight : मेरवला (ifc f आ) L .

swordless adj व्यास VarVoray .

swordmanship n खंडिविधा .

sword-sheath n प्रत्याकारः ।

swordsman n खड्गिकः , खड्गधारः , खड्गिकः

— आग्निहेति ॥

sworn adj शप्त W, शापित Mn, MBh, etc .

one who has sworn with others संशप्तवत्

a soldier s. with others not to fly (till some object is

gained) संशप्तकः Mb a soldier s. with others not to

give up fighting (till some object is gained) संशप्तकः

MBh s. together संशप्त Mb a warrior s. with others

not to fly (till some object is gained) संशप्तकः

a warrior s. with others not to give up fighting (till some

object is gained) संशप्तकः MBh .

swung about दोलित, अन्दोलित, आन्दोलित

swung - प्रेङ्गोलित, प्रेङ्गोल - कम्यित

MBh 4.1290, Tattvas — आविष्ट Susr.

swung about दोलित .

swung - प्रेङ्गोलय -

consisting of one syllabic instant एकमात्र

APra[̄] containing 2 s. instants द्विमात्र प्रति

द्विमात्रिक Śiksh having 3 s. instants त्रिरूप

प्रति Prat, Sch two s. instants द्विमात्रा प्रति

syllable अक्षरम् - वर्णः वर्णम्

अर्धचरि (the आ) , the , वर्णकम्

(the) वर्णः - अर्णः the - व्यञ्जनम् the .

above all (the) अध्यक्षरम्

in according to the यथाक्षरम् in the the art of

communicating the by the fingers (one of the 64)

अक्षरमुष्का the at each syllable प्रत्यर्णम्

in the by the syllables पञ्चाक्षरः in the consist-

in the the एकादशाक्षर in the consisting of

fifteen s. पञ्चदशक्षर mr consisting of 12 s. द्वा-

पञ्चाशदक्षर mn consisting of 5 s. पञ्चाक्षर

पञ्चाक्षरमय (वि) consisting of

eighteen s. अष्टाचत्वारिंशदक्षर (आ) mr consist-

ing of 40 s. चत्वारिंशदक्षर (आ) mr 1.6.1.3 con-

sisting of four s. चतुरदक्षर mr 9.1, 1.1:3

consisting of one syllable एकवर्णक mr consisting

of syllables अक्षरेस्था mr consisting of

10 s. द्वात्रिंशदक्षर (वि) द्वात्रिंशदक्षरेण (वि) mr

consisting of 12 (s.) द्वादशक म(इ)n, first con-

sisting of 20 s. द्वाविंशत्यक्षर म(इ)n consisting

of 10 s. वर्णद्वयमय म(इ)n first containing eight s.

अष्टक्षर म(आ)n, letter, first containing more than

10 s. बहुस्वर म(आ)n containing seven s.

सप्ताक्षर म(इ)n, letter, first containing s. साक्षर

म(आ)n containing 10 s. दशाक्षर म(आ)n containing

15 s. first containing the s. मल्लसककवर्ण

first containing 10 s. पतुविंशदक्षर म(आ)n first containing

ending in s. द्वादशाक्षर mf(आ)n RV, AV, Pancav3r corresponding

to the number of s. अक्षर mf(आ)n RV, AV, Pancav3r

ive or a syllable कुजाक्षर mf(आ)n RV, AV, Pancav3r

of दिव्यमन्त्रः having 20 syllables पञ्चाक्षरी

mf(आ)n RV, AV, Pancav3r having 5 syllables हयः (in RV)

of आ) Del the 1st syllable is a stanza with a caesura

अर्धमात्रिक

समुद्गादि mf(आ)n RV, AV, Pancav3r having 10 syllables अर्धमात्रिक

अर्धमात्रा having a thousand syllables सहस्राक्षर

mf(आ)n RV, AV, Pancav3r having fewer s. कनीयोऽक्षर

[illegible]

भूयाः क्षर

100 11 s. अनुदेशाक्षर 100 11 s. अनुदेशाक्षर

(अ) न. न. भूयोक्षरतर

then one syllable अनेकाक्षर अक्षर अक्षर अक्षर i.e.

अब हम इन सब variables अब देखें

अवधूत — वि. १०. सातदशाक्षर

In 3.1.10 s. दशार्ण In 3.11, at दशार्ण

the number of syllable अर्धमात्र

अर्धमासिक

आगमः Prāt, Pān, Comm ' measured s.

प्रति ताक्षराणि a pl of a hundred s. शताक्षर

mf(आ)n ĀpŚr one who has received into his mind the s.

(of speech) शब्दिताक्षर m(आ)n Śatnay १. 4 . 6 on

the student of s. अध्यक्षरम् in a Book of the same kind

s. सप्तताक्षरः a particular prayer consisting of

s. श्रीदशाक्षरः (श्री मन्त्र) the prayer consisting of 10 s.

अक्षराङ्गम् (said of the teacher) the prayer consisting of 10 s.

s. अक्षरवत् the prayer consisting of 10 s.

10. द्वादशाक्षरमन्त्रः (Cat)

द्वादशाक्षरविद्या ( )

of s. similar in sound but different in meaning यमकम्

avvad, Vam, etc the sacred syllable Brah परमाक्षरम्

the sacred s. on शब्दः (also शब्दम्)

Avvad, etc. आ. Avvit p the syllable of syllables

अक्षररंजिता ( ) छेदः

109, Bh 12.101.5, ach (in prosody) shortness of a s.

अध्वम् ( ) यथाक्षरम्

नामाक्षराणि . n pl Vikr a syllable repeated निरुक्त

itBr the syllable shat in वैषट् षट्कारः

the s. vi विकारः the s. which

the essential part of the Mantra of any deity बीजम्

1 10, the द्व्यक्षरम् 10 syllable 10

अनक्षरम् 10 syllable 10

देवाक्षरम् 10 syllable 10

पहलु स्वर - पहलु स्वर

प्रति श्री. (तच्चक्षर) श्री. (अक्षर) आ

दिस्वार अक्षरम्, १००

अवयविन् — (in)

नाकशम् - पञ्चावयवम् (with वाकश) 1000.

a compound word or a syllable. अवयवः

the 1st member of a s. following on the termination of the

सिद्धान्तः - having the same i.e. the same

Avayava of a s. हेतुमत — अवयव अ. अवयवः

Karmā — (In logic) वाक्यम् — वाक्यम् वा. वाक्यम्

(I. i. statements of the reason) अपदेशः अपदेशः अ. अपदेशः

Adhikarṇasiddhānta: अधिकरणसिद्धान्तः अधिकरणसिद्धान्तः अधिकरणसिद्धान्तः, etc .

a syllabic system (consisting of a combination

o employee is eligible, in order to be recorded on the

Național - 1000 K. Southern - 2000 K. Z - 1000 K. Letu uđ barangue unanys

... and ... .. in the ... .. 3 numbers **न्याय.**

सुप्र विद्याधरी MBh, Kāv, etc .

सुप्र वानेय (इ) वान्य

(आ) वान्य, वनत (इ), वनजात .

Sylvia arctica पीतलुण्डः L. - सुगृहः L.

Sylvia arctica टुण्डक L. - tailor

Sylvia arctica पञ्चसूचिकः L. - पञ्चसूचिकः L.

Sylvia arctica प्रतीकम् (1890, 1891 - (1892, 1893))

केतनम् (1890, 1891) 9.18 - प्रतीकम् (1892, 1893)

व्यक्तः लोहाणः (1890, 1891) 9.18 - प्रतीकम् (1892, 1893)

L.

Sylvia arctica प्रतीकलम् (1890, 1891) 9.18 - प्रतीकलम् (1892, 1893)

of (right) symbols ' अनभित्वक्षित having flowers as

a symbol कुसुमउक्ष्मन् m' is 12.22 ' having Garuda

for his s. ' (Vishnu or Krishna) गरुडाङ्क L , Vishnu

or Krishna) गरुडकेतु = गरुडध्वजः ॥ ३७ ॥ (presumably

4.41 a particular s. as a of round piece and curved line

a triangle (it is now in identifying the lines of Surya

and is said to symbolize the line) स्वस्तिकः ॥ ३८ ॥

s. impressed on the body (with other etc) वन्दना ॥ ३९ ॥

a s. of royalty (as a rule while married etc) ककुद

१, ककुदः, ककुदम्

to be done in ~~scientific~~ author's original व्यापद

वापद्यते RPrat, Sch.

1. 191-27 20 191 (191-27 20 191, 191 27 20 191) इषधजः

Page No. 1 Date 10/10/2020

a symbolic conception प्रतीकदर्शनम्

the symbolical meaning of an animal sacrifice

संवत्सरब्राह्मणम् under .

साम्प्रतिक १) साम्प्रतिक सुविभक्त

साम्प्रतिक, साम्प्रतिक, साम्प्रतिक, साम्प्रतिक

साम्प्रतिक, साम्प्रतिक, साम्प्रतिक

साम्प्रतिक साम्प्रतिक साम्प्रतिक १. २

(साम्प्रतिक) साम्प्रतिक साम्प्रतिक साम्प्रतिक

साम्प्रतिक साम्प्रतिक साम्प्रतिक

समस्त विद्यार्थी ( ) के लिये प्रयोज्य

समाविक्ते

१९१३ ई. .

विद्यार्थी के लिये प्रयोज्य ( ) के लिये प्रयोज्य

१९१३ ई. ( ) चतुःसम १९१३ ई. १२.१३ ( ) १३

विद्यार्थी के लिये प्रयोज्य ( ) चतुर्दशसमद्वन्द्व १९१३ ( ) १३

१९१३ ई. .

समस्या — सम्मा — अवैषम्यम्

समस्या .

symmetry of body अङ्गसंहति —

in composition प्रक्रमभङ्गः : अवैषम्य, भङ्गप्रक्रमता

प्रक्रमभङ्गवत् —

अनुक्रोशिन अनुक्रोशिन अनुक्रोशिन .

to sympathise with अनुकम्प caus अनुकम्पयति

दय अनु दयते (अनु 7.11.5.)

Bhatt, gen Des, Bhatt, Kathās 121.104) — समनुकम्प

रामनुकम्पते Ragh — अनुमुद्

sympathising ! (३. १३३३३) अनुकम्पकः —

समानधर्मेन mfn Mālatim .

a woman who sympathises with सखी (१३३३३) .

sympathizing ed एकदुःखयुक्ता, समानदुःख

करुणायोनि car - पक्षपातकृतस्नेह .

sympathising with अनुकम्पिन् , अनुकम्पकः (१३३३३)

sympathy n अनुकम्पनम् , अनुकम्पा-करुणवेदितम्

7.111, करुणवेदिता दया 'loc' , etc

Pharar, 100 11, Haver 11, in 11, 11.6.41)

SBr 14, etc — माया L .

निर्मोक्षस्थम् B (1) - (in 11.6.41)

an objection has on 2. अनुकरोशिक्षेप. 11.158, (esp)

2. or रागः (11.6.41 or 11.6.41) , etc

3. अनुकम्प्य अनुकृश 11.158, (esp) प्रः

संगीतकम् n संगीतकम् वि, विज्ञान, संगीति

'triple compound' (some dance and instrumental

music) त्रैयुधिकम् n 1.17 .

a kind of lymphoma महालोधः (I), महालोधः (II) —

फलसुखन्तः. Is a pale species of *L. racemosa* गालव.

Symplocos racemosa लोध्रः, रोध्र = लोध्रः

लोद्वाकः. Var. हस्तिरोद्वाकः. I, हस्तिलोद्वाकः. I -

(Model o how far it covered all oblation basis-

Rate of Interest 11% etc.) अतिप्रियः विन-सुहृत्पत्रः

सहस्रत्रा - तिरीह - तिरीहकः

7.9.1 -- तिलकः 8Br 13, TatvSr 21.3.20, Gobh, etc,

तिल्वः -- तिलकः (g स्थूलादि) L-शावरः

शशः Kad — (the bark of which is used in

शालकः शीष्मा L-चिल्लो, मिछी

L-तीराटः पक्षसुन्दरः वा कभद्र ≡ L-मिछिन

L-मार्जनः L-कनतिक्ता L-शन्वरः

शान्वरकः L-शालकः L-शकुद्रुमः (०)

— हेमपुष्पकः (only L) .

शेषः

काष्ठकलिकः

(the bark is used in medicine) कषायकृत ॥ ६ - काष्ठकलिकः

काष्ठनीलः ॥ ७ - (can only called lodh or looh)

चानराद्यातः ॥ ८ .

लिङ्गम् ॥ ९ - लिङ्गः ॥ १० - लिङ्गः ॥ ११ -

श्री, ई only in विष्णुलिङ्गः ॥ १२ - चिह्नम् ॥ १३ -

(श्री ॥ १४ - १५, १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५०, ५१, ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, ७९, ८०, ८१, ८२, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७, ८८, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७, ९८, ९९, १००) - रूपकम् ॥ १४ - रूपम्

(श्री ॥ १५ - १६, १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५०, ५१, ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, ७९, ८०, ८१, ८२, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७, ८८, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७, ९८, ९९, १००) - कान्तारम् ॥ १५ -

(श्री ॥ १६ - १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८, २९, ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८, ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५०, ५१, ५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ७०, ७१, ७२, ७३, ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, ७९, ८०, ८१, ८२, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७, ८८, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३, ९४, ९५, ९६, ९७, ९८, ९९, १००) - नमस्कारः ॥ १६ -

Then showing the s. of signs of death सारिष

(in med) inferior s. उपरूपम् (in med)

Insignificant s. उपरूपम् (in med) Car in the structure of

of death are visible दृष्टारिष with the showing the s.

o. signs निदानाविद् of previous symptoms of

(in med) उपरूपम् (in med) Car relating to symptoms औपद्रविक

with the showing of death उपसर्गः trans व्यङ्ग्यवादि

July 7.3.53 (in med) The symptoms of a disease रोगलक्षणम् (in med)

The signs of disease लक्षणम् (in med) संस्थानम् (in med)

systemic infection (supervening on the principal

(disease) अनुबन्धः .

syncope मूर्छनम् (m c), मूर्छा Susr. Kir. Sch .

synecdoche (of a part for the whole, of the individual

for the species or the whole, etc. that in this is used

उपलक्षणम्

VPrāt, Comm on Pāṇ, Sāh, Nyāyak, etc .

पर्यायः = Pāṇ, Sāh, Pāṇ, etc - पर्यायः

(10 शब्दे) - पर्यायशब्दः - पर्यायवचनम्

Vartt on Pāṇ 1.1.68 .

of synecdoche (. of a part) पर्यायाणवः

पर्यायः = क्षिति-न्यायः

.19, of Vartt on 1.1.3 .

36974

ch a s. of bala धणसि

mfn Naigh 2.9 .

संयोगः ॥ लोकप्रः ॥ १ - (लोकप्रः) ॥

VarBrS - उपधसम ॥ १ - सहार्थ ॥ २ - अनेकशब्द .

संयोगः ॥ लोकप्रः ॥ १ - (लोकप्रः) ॥

(in gram) syntactical dependance of word योगः

Mr, Susr .

syntactical वाक्यरचना - वाक्यावयवसंज्ञा - अन्वयः

(in gram) निबन्धनम् - संयोगः

Vop .

a kind of Syonaka निःसारः

L , पीतवृक्षः

L.

पीताङ्गः

L , पृथुशिम्बः

भल्लुकः

L.

वसनाकः (ifc f ३५) L ; विराचनः

L .

syphilis n जायान्य - फुलिङ्गः !

Cat —

बहिर्विकारः L .

He also has a root i. . syphilis फुरङ्ग. मयः

syringe n शृङ्गम्

Rach, Sis — शृङ्गः, शृङ्गम्

(ifc f इच्छा

) Ratnāv — रत्नः .

a small syringe उत्तरवस्ति

f Susr the s. of or

injection pipe शृङ्गः

Susr .

syringing शृङ्गः

Susr .

सिद्धि - लहसुन - लहसुन - रसः

सिद्धि - गालियम - मधुरम्

a kind of sugar compound of grapes and rose water.

es and the juice of half ripe mango fruit with ginger,

cardamom oil butter etc रागषाडवः, रागषाडव,

रागखाडव a kind of sugar compound of grapes and rose water.

the juice of basella mango रागषाडवः

रागषाडवः (also रागखाडवः) रागषाडव

इक्षुरसकाथादः इक्षुवारि

the different philosophical systems - २११५ प २११:

6 01 00 a routine scanned in various s. run now in all)

पातितन्त्रसिद्धान्तः विज्ञान, का History of a system

नयज्ञ. MW a follower of the Soma siddhanta s.

सामासद्वय in this ३२ and one comple-

July 11, 1911. 111-710 111-710 111-710

राष्ट्र-तन्त्रम्

So 04109101) Pin 1.2.66, 3.115, ch, '1', 1st, West

8 m. of film costly delivered by others or Carbone 2414.

36981

The s. of the Pasupata

1
पाशुपतयागः

Served, पाशुपतकाम

The s. of the world

1
लोक-त-राम

, Hariv. 1st, 1st.

Tahāzīr n वक्खसारा L — तुझा

वाक्खसारा L.

a kind of Tahāzīr तुपकतक n तुपकतक

तालक्षारम्
commonly :) (for वक्ख-क्षारः) तवक्षार, तवराजः

तालक्षारम् Npr .

Tabernaemontana coronaria तगरक

Var 303 51.

तगरम् (तगरः) L) Kous 16, mch 12.5042, Buddh, Susi

Var 303 77.500. तगरपादिकम् L, तगर पादिकम् L, तगर -

पादिका L, तगरपादिका - कटु चूदे. L - कालपत्रः

L - क्षत्रम् (गन्ध ३०० च्यादि) L 1 - 1. छत्र)

- जिह्मम् L - दुग्धमात्रम् L - दन्तकषकः L -

दानम् L - नधुषम् L - नतः, नत्वम्

नन्धा का. L - नयमात्रम्, लयकम् - पाथिवम् L -

पिण्डी (ग ॥ रादि) L - पिण्डीतकः L

पीतपुष्पम्, पीतपुष्पाः - वह्निम् - वह्निः ॥

, वह्निर्लक्ष्मणम् (३१) - राजहर्षणम् - शठम्

, शठम् - शरत्पुष्पाः - शिम्बीफलम्

- शिवम् - सितपुष्पाः - सुपुष्पम् (३१) -

हेलराक्षम् .

हेलराक्षम् . (३१) नरुषा २०५म्

, पिण्डपुष्पम् (३१) , विनमकम्

तगरपादिका . (३१) तगरपादिकम् , तगरपादिका

- तगरपादी , तगरकम् , तगरम्

(तगरः L) Kaus' 16, MBh 13.5042, Buddh, Susr, VarBrS

77.587 a kind of T. coronaria पिष्टीतगरः, पिष्टीतगरकः

L the large tree of T. coronaria आहुल्यम् L

pl. T. coronaria काश्चनपुष्पकम्, कुञ्चितम्

a small wood of T. coronaria trees पिण्डरीवण्डः, पिण्डरीवण्डम्

25 the wood of T. coronaria जिह्वा L, क्षेपनम्

L, महावगम् L, वक्त्रम् L.

table	2	भामिन्	11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
-------	---	--------	--

परिविषयमाणा

संख्या २५१५२५१५ , र. सं. १०८५२५१५

51d: Nir 3.5 t. of contents (in books printed in

India) सूचि सूचि

परिभाषा

table-land n शैथिल्यका (cf Pan 5.2.34) Sis,

RV, VS — स्थली L, etc — स्थलम् —

शानु m n RV, etc — शानु n (accord to L also m

RV, VS .

along a table-land शानुसानु ind s forest of trees

m t. वनप्रस्थः, वनप्रस्थम् (?) the forest of trees

a t. शानुसानु m L ' having snowing t. ' (the Himalaya

mountain हिमप्रस्थः L the t. of a mountain गिरिप्रस्थः

2.27.1 , गण्डकूपः L. on a mountain वप्रः, वप्रम्

Kir, ¹ ¹ t. on the top of the mountain यत्थः

यत्थः n यत्थः

or writing upon) - यत्थः MBh (for painting on)

फलकः

फलकम् (~~फलकम्~~) अथर्थादि 100 0711 700

फलकः (~~फलकम्~~) अथर्थादि 100 0711 700

लिपि फलकम् 100 0711 700

to or — a मृदगः

MBh, Kav, etc — 425! (rarely)

परम or पर , , to - चमवायम् .

2nd 31/7/04 100 priv 100 100

तुर्यखण्डः, तुर्यखण्डः   अक्षरः, अक्षरः

1950

a similar representation of the long and short vowels

of metre यस्तरः व .

tacit (as a hymn) मानस

mf (इ once ३॥) n

(as a prayer) मानस mf (इ once ३॥)

SrS, Mn, 18h .

tacit (as a hymn) मानसम्माति mf (इ once) t. con

mf मानसम् (इ once)

taciturnity n तूष्णींशील

— मानन — अपनाव्याप — संयतवाच

— कथाविरक्त — अल्पभाषिन्, अल्पवादिन्,

अल्पव्याहारिन् Laty .

taciturnity n [॥] मानम् .Ch'p, Mn, Bb, etc .

1901

र-पाशानप्रत्यक्षम्

a seller of Tagar powder

तगरिका, तगरिकाः,

कि.सरादि

tail n I युच्छेः , युच्छेम् (ifc f या , इ)

AV, etc — लाङ्.लम् Pañcat , BhP, लाङ्.लम् (Up 4.

90, Sch) SāṅkhŚr, MBh, etc — वालध्यानम् TS, ŚrS, वालधि-

m ShaṅvBr, Mn, MBh, etc — वालहस्ताः L — लामन n

L — लामम् L — लूमम् , लूमन् n L — शायः

RV — क्षय Hāl 62.240 — शिश्रः , शिश्राम् RV

etc — यक्षः (ifc f या or इ) L.

II कुत-त MBh 12.5355 & 5363 — जायन्त SBr

3 f, 12, AitBr 7, Kātyśr, Mn, MBh, etc (esp. of a jackal)

तः L - १५२४ म (also १५२४ः) L - २१३१ः (only

L) - ०५२४ , ५५ - ०५०१ म , ०५०१ म n ०५०१

(only L) ०५०१ .

above the tail ३८५२४ mfn any t. ०५०१ः TS

etc any t. except that of Bos ~~gaur~~ gaurus तः L

being on the tail ५१२४ mfn Kathās the nushy t. of

the Yak ०५०१ः , ०५०१ म MBh 2.12, Bhartr, Kathās 59.42

'coloured like a parrot's t.' (sulphur) शुक्रयुग्मः L

a cow's t. गोपुच्छम् Pan 4.5, VarBrS, Sah 6.11 the

cow's t. used as a fan श्रीशिरः, श्रीशिरम् W cutt-

ing off the t. श्रीशिरच्छदनम् Āpast a dog's t. श्वानम्

Kathās , श्वजायनी Mn, MBh, KātyŚr, Sch , छः

L , वपुः (only L) the dragon's t. वपुः m

श्रीशिरच्छदनम् L.

Hariv 4259, R, VP, श्रीशिरच्छदनम् the eye of a peacocks t. श्रीशिरच्छदनम्

Mālatīm the eye in a peacock's t. श्रीशिरच्छदनम्

बहि नत्रम्

(L 'fond of its t.' (a buffalo, etc) बालविप्रियः L hair

from the t. of a horse श्ववाल KātyŚr the hairless

xx upper part of an elephant's t. उपवशः L the hair

of any animal's t. (esp. of a horse's tail) वारः RV

the hair of any animal's t. (esp. of a horse's tail) बालः

TS, etc a hairy t. लाङ्गुलम् Pañcat, BhP, लाङ्गुलम्

Up 4.90, Sch) ŚāṅkhŚr, MBh, etc , लामम् L , (as a

monkey's) लामम् L having a beautiful t. and hoofs

(as a cow) सुवालाद्यसुर mf(३५१) n MBh having a beau-

t.

tiful (as a cow) सुवालाद्य m MBh 'having a black t.'

(N. of an animal) ३५१ सित पुच्छक Car having a hairy t.

लोमशसकथ, लोमशसाकथ mfn Mahidh having

an upright t. (as a peacock) ३५२ रवण mfn Mālatim

having a speckled t. कर्मपुच्छ mfn Up having a

variegated t. (a peacock, son of Garuda) चित्रवाहिन mfn

MBh 13.4206 having a t. पुच्छवत् mfn Kathās, पुच्छवत्

mfn , पिच्छेल mf(श्री)n W , पिच्छवत् mfn W ,

लापु.लिन् mfn W , (a peacock) जलकलाप mfn

having a t. like that of cow गपुच्छेक mfn Kam 7.11, Sch

having no t. वपु mfn Gaut having poison in the

t. लूनावष mfn L having the t. erect and expanded

(as a peacock) उत्कलाप mfn Ragh, Mricch having the

t. of a ~~xi~~ dog वकिष्कि mfn having the t. raised

उद्गिर TS 1.8.9.2, TBr 1.7.3.6 a parrot's t. पुच्छे.

W , शिरिवापिच्छम् (MBh) शिरिपुच्छम् (L) , चलाम्

L , राजम् L resembling the eyes on a peacock's t.

वहायित mfn BhP the root of the t. पुच्छजालम्

धि
MW, पुच्छेजालम् m AV, पुच्छेमूलम् L spreading its

t. (as a peacock) कलापित mfn MBh 3.11585 t. and

anus जाघनीगुदम् KātyŚr 't.-animal' (the Yāk or Bos

Grunniens) बालमुगः L the t. (i.e. the last part) of

a sacrifice ग्रशपुच्छम् ŚBr the t. of a bird (esp. of

a peacock) वहिः, वहिम् (also written वहि)

MBh, Kāv, etc the t. of a horse वातकः L the t.

of an elephant वातकः L t. of a sacrificial fire

(arranged in the shape of a bird) वायुपुच्छम् ĀśvŚr

the t. of the Yak used as a chowrie वायुपुच्छः; वायुपुच्छम्

वायुपुच्छसम् L with the t. वायुपुच्छ mf n KātyŚr, Sch

with upraised t. उल्लिख्य mf n.

to cock the tail उपुच्छय Nom उपुच्छयति,

3 पुच्छयत Kās on Pāṇ 6.2.196 to wag the t. परिपुच्छय

Nom परिपुच्छयत Pāṇ 3.1.20, Sch.

a (horse's) tailband पुच्छोरिका, पुच्छवन्धः Gal

't. band' (a crupper) पीलावन्धः MBh.

tailed adj पुच्छवत्

Kathās, पुच्छिन्, पिच्छवत्

W — लाङ्गुलिन W — वालिन m MBh — शेष्यावत् AV.

'black tailed' (a falcon) नीलपिच्छ. L entirely

white t. सर्वशुद्धवाला VS, MaitrS 'long t.' दीर्घवाला L

, (as a horse) वारवत्

RV red t. रक्तपुच्छक f(इन्द्र)

a tailed demon शिशिदेवः RV.

a tail feather वरुः, वरुम (also written वरु)

MBh, Kav, etc a bunch of peacock's tailfeathers (used by

conjurers) पिरट्टे का Ratnav consisting of peacock's

tail feathers मयूरपिच्छमयः mf(इ)n Kād (a

peacock) without tailfeathers निर्वरु mf n Vās.

tailless adj अपुच्छ — (prob.) विशिष्टा

MaitrS, विशिष्ट्या Kāth — (as a comet) विशिष्ट्य

VarBrS — वण Gaut.

tailor n (in the caste system he is the son of a

Śaupṛika and a Kaivartī) सौचिकः Kull on Mn 4.214,

सौचिकः m L — सूचिक VarBrS — वस्त्रभक्षः; वस्त्र- भक्षः

m W — सूत्रभिद् m L — तु नवाय Mn 4.214, Yājñ. 1.

taint vb लिप् cl 6 (Dhātup 28.139) लिभ्यति,

लिभ्यत TBr, etc .

to wish to taint with व्यध

desid लिभ्यता

(instr) ŚBr.

affected with a taint शमलगृहीत AitBr hav-

ing t. removed व्यपतकल्मष mfn Mn 4.260.

tainted adj मलिनित W.

tainted by a mother मातृविदूषित R.

Tairidium indicum n विशाधिनी L.

The Taittirīyas (a school of the Yajur Veda) तैत्तिरीयाः

m pl Pāṇ 4.3.102, R 2.32,15, VP, etc. the school of the

T. तित्तिरि m Up K.

take vb I ग्रह ग्रहाति

ep also rare-

ly P Ved generally Ā but also P RV, etc - ग्रह

ग्रहाति, ग्रहाते

Mn, M^h, Kāv, etc (as a

present) — ग्रह + ग्रहाति, ग्रहाते RV,

etc (into possession) — ग्रहाति, ग्रहाते

RV, etc — ग्रह (ग्रह) ग्रहाति,

ग्रहाति

(Ved generally ग्रहाति, ग्रहाते)

Hit, Bhp, ग्रह ग्रहाति, ग्रह ग्रहाति

पृथुहति

ŚrS, MBh, etc - पतिगृभाय

Nom

पतिगृभायति - अह

P seldom Ā, अहति

AV,

ĀśvGr, Mn, Yājñ, MBh, Kathās, etc - ह

cl 1 ~~(Dhātup 22.2)~~

(Dhātup 22.2) हरति, हरत

RV, etc, समग्रिह

समग्रिहति, समग्रिहरत

MW - ली cl 2

(Dhātup 24.50) लीति

Kāv, Sāh, HParis - लभ cl 1

(Dhātup 23.6) लभत

(ep. also लभति and

लभत) - संवह

cl 1 संवहति, संवहत

AV, etc. — (a wife) संवह caus संवाहयाति, संवाहयते

Vet .

II आधा, आधात — आमह आमह

(आधात, आमहत)

Sāy) RV 7.97.2 —

धा Ā RV, AV, Br — वस् cl 10 वासयाति —

विपदुह, विपदागिह

Sāy (interest on money lent)

सृज, सृजत

Mn 8.140.

III अष् cl 1 अषति, अषते

L-अष्

cl 1 धातु Dhātup 4.17 — जलह cl 1 जलह

Dhātup 16.49, जह — धिष्ण cl 1 धिष्णते

Dhātup 12.1, द्युप cl 1 द्युपते Dhātup 12.2 —

धाव cl 1 धावति, धावत Dhātup 21.

15 — भक्ष cl 1 भक्षति (also Ā) Dhātup 21.26 —

तो जयाति

पुञ्ज पुञ्जयाति, पुञ्ज Dhātup 32.30 — पक्ष cl 1 and 10

(Dhātup 17.14, 32.17) पक्षति, पक्षयाति — पिञ्ज

cl 10 पिञ्जयाति — पिञ्ज cl 10 पेसयाति

मच cl 10 मचयति — राव cl 1 रावति,

शिवते Dhātup 22.15 — वृक् cl 1 वृकति

Dhātup 4.18 — वण cl 10 Dhātup 21.13 — सह cl 10

सहयात — स्नुस् (v.l. स्नस्) cl 4 स्नुस्यति

Dhātup 26.5 — स्पश (v.l. स्पश) cl 10 स्पाशयात

Dhātup 33.7 — हुप् cl 1 हुपति (~~xxxx~~ according to)

Pāṇ 7.1.58, Sch, also हुपति) Dhātup 8.24.

to take about one's self वह cl 1 वहति,

वसत

Kāv, Pur, Rājat

to t. a deep breath

उच्छ्वसति

उच्छ्वस

to t. a draught of water

मुलुक

अनुहस

जलस्य कल Bākar

to take after (one's parents)

अनुहस

अनुजान

cl 4

अनुजायत

Ragh

to t. after

अनुवह

comm on

Mn 3.7

to t. aim at

अनुसंधा

(dat or acc) MBh,

etc

to take any food by lapping

लिह

cl 2 (Dhātup

24.6)

लीढि, लीढ

(ep.

also

लिहति

)

Br, etc

to t. any one for

अभिप्रमन्

Ā

AV 6.84.1

, वस

cl 2 चष (acc) (acc) BhP 10.73.11 to t. any-

thing for another उत्प्रेक्षा, उत्प्रेक्षते to t. anythi-

ng from निशास निशास्ति (acc) (abl) TS to

t. as अनुपश अनुपश्यति, अनुपश्यत MBh, etc

to t. as a help उपादा उपादत्ते BhP,

Pat to t. as a wife प्रतिग्रह प्रतिग्रहति,

प्रतिग्रहति Mn, MBh, etc to t. a seat subsequently

अन्वास to t. as food or drink औदा औदत्ते

(with gen) ep. also rarely P, Ved generally Ā but also P

RV 8.72.17 & 19.31, (with acc) Ragh 2.6 to t. a side

गृह् cl 9 गृभ्याति, गृह्णाति, गृह्णीति (with

पक्षम्) Prab to t. as one's ally उपगृह् उपगृह्णाति

ChUp to t. as one's wife उपयम् उपयच्छति, उपयच्छेत्

ĀśvGr, Mn 3.11, MBh, Śak, etc to t. away उपयन्,

उपयन्, उपयनयाति

MBh, R, विनी,

विनयाति, विनयते

RV, AV, समुपयन्

समुपनयति, समुपनयते MBh , निणी * निणयति,

निणयति AV, Kauś , उपादा Ā ŚBr, Kauś ,

समादा समादत्त Mn, MBh , उपादा * उपादत्ते

MBh, BhP, Mālav, etc , उपादा उपादत्त ep. also

rarely P Ved generally Ā but also P RV, etc , व्यपह

व्यपहरति, व्यपहरते Rājat , हृ cl 1

(Dhātup 22.2) हरति, हरते RV, etc , उपाहृ

seldom Ā उपाहरति AV, ĀśvGr, Mn, Yājñ, MBh, Kathās ,

etc , उपनिहृ Hir , परिहृ परिहरति, परिहरते

MBh, VP , संहृ संहरति, संहरते AitBr,

MBh , (fire or anything from the fire) उद्हरति, उद्हरते

उद्हरत TS, AitBr, KātyŚr, ŚBr, etc , उपहृ

उपहरति , उपाहृ उपाहरति, उपाहरते MBh,

BhP, Car , प्रतिसंहृ प्रतिसंहरति, प्रतिसंहरते Āpast

, उपसंहृ उपसंहरति, उपसंहरते MBh

14, BhP, Śak 267.7 , अपग्रहृ , उद्ग्रहृ उद्ग्रहति

AV 4.20.8, TBr, ŚBr, MBh , (by robbery) गृह्णति cl 9

गृह्णाति, गृह्णाति, गृह्णाति

R 4.53.25, Śak 2.21,

Bhaṭṭ , अपाक्षिप् अपाक्षिपति

MBh, etc ,

अपाक्षिप् , समाक्षिप् समाक्षिपति, समाक्षिपते

MBh , परिच्छेद् , परिच्छे नति, परिच्छे नो MBh ,

अपक्वम् cl 1 अपक्वपति , व्यपक्वम् व्यपक्वपति

Mn, MBh, etc , आकृष्य आकृष्यति

MBh 1.6348

Bhaṭṭ, Kathās , व्यालुप्य व्यालुप्यति

Megh ,

परिलुप् परिलुम्पति

AitBr , (by force)

अवलुप्

P Ā MBh 6.381 ,

लुप्

cl 6 (Dhātup

28.137) लुम्पति , लुम्पत

ŚarngS, Śatr, BhP ,

समुष् समुष्णाति

Hariv , आमुष्

P

RV , अवमुष् Kath , -यमुष् यमुष्णाति

RV, ŚBr, PārGr, etc , परावह परावहति

RV, AV

, (a bride from her parent's house) उदह उदहति,

उदहत

PārGr, Gobh, Yājñ, Ragh, Kathās, etc ,

~~रिक्ता~~ रिक्ता वृ रिक्ता करोति

Bhatt , Sch ,

आरिवद् , आरिवदाति

RV 4.25.7, AV, ŚBr ,

आपा , आपयिवाति

, आवृक्ष्य , आवृक्षते

AV 12.4.6, etc , $\frac{1}{3\text{या}01}$

cl 1 $\frac{1}{3\text{या}01}$

Dhātup 13.11

उद् , उद्दरति , उद्दरत

RV, AV, ŚBr ,

निराद्या निरादद्याति

AV, Br , पर्यद्वर

caus पर्यद्वरसयति

परिपिवाति
AV , परिपा , परिपिवाति

Kād ,

~~प्ररी~~ , प्ररी परिणाति RV 2.22.8 ,

विचि विचिनोति , विचिनुत

RV, KātyŚr ,

विप्रस

caus

विप्रवासयाति

R

, विलभ

विलभत

Kṛishis

, सम्भृज सम्भृजाति

सम्मार्जयाति

सम्मार्जि, सम्मार्जति

Rājat

, हु

cl 2 (Dhātup

24.73)

हुते

(Ved and ep. also

हुवते
होति, हुवति, हुत)

Bhāṭṭ

to t. away anything from

मोक्ष

cl 10 (Dhātup 33.

57)

मोक्षयाति

(abl)

Hariv

to ~~to~~ t. away (any

thing) from any one

कृष

cl 1

कर्षति

rarely

व्यवर्त (acc) Vop 5.8 to t. for गृह cr 9

गृहणीति, गृहणीति, गृहणीति Mn 1.110, Mālav, etc to

t. away from अद्युद AV , अद्युद अद्युद AV

8.1.2, 17 , पर्यादा पर्यादत्त (abl) RV, Br

समुपादा समुपादत्त MBh to t. away

fully or entirely समादा समादत्त RV, etc to

t. away with one समादा समादत्त RV, etc

to t. away with one's self आदा , आदत्त % ep.

also rarely P Ved generally Ā but also P KenaUp, Mn 9.

92, MBh to t. back प्रत्यादा प्रत्यादत् MBh ,

प्र्यादा प्र्यादत्

ep. also rarely P Ved gene-

rally Ā but also P Mn 8.222, seq , ज्ञानी जनयति

Ā MBh, R , (a divorced wife) गृह cl 9 गृह्णाति

गृह्णाति , गृह्णीति

MBh 5.1068, R 1, Śak 5.25,

प्रत्यभिदधाते

BhP 3.5.19 , प्रत्यभिद्या प्रत्यभिदधाति , BhP

to t. before one's self उपाह उपाहति, उपाहते

MBh, Nir to t. beyond the usual measure अपेक्षया ŚBr

TBr, ŚāṅkhŚr to t. (by the hand) (कर, पाणि, पाणिम्)

गृह cl 9 गृह्णीति (double acc) RV 1.125.1, Say to

t. by the hand परिग्रह परिगृह्णीति, परिगृह्णीते

MBh, हस्तं कृ, पाणिं कृ Pāṇ 1.4.77 'to

t. by the hand in the marriage ceremony ' (marry) गृह्णी

(पाणिम्) cl 9 गृह्णीति, गृह्णीति, गृह्णीत

AV 14.1.84 ff Gobh 2.7.11, MBh, etc to t. captive गृह्णी

cl 9 गृह्णीति, गृह्णाति, गृह्णाते

RV, etc

to t. care for आस्था आतिष्ठति, आतिष्ठते

MBh, Sarvad, etc to t. care of अनुवक्ष्ते, रक्ष्ते

cl 1 (Dhātup 17.6) रक्षति (Ved ~~and~~ also रक्षते)

RV, etc , विधुः caus विधारयति (rarely विधारयते)

BhP , परिभू परिभवाति, परिभवते

RV, AV

, इह् cl 1 इहत rarely इहति , उपहृ
उपस्कुरुते

उपकरोति, उपकुरुते, उपस्कुरुते to t. council with सम्मान्

सम्मन्त्रयति (instr with or without सह or सम्मन्त्रयति)

MBh, R, etc to t. down अपवृ caus अपवृत्तयति MBh,

etc , अपवृत्त अपवृत्तयति KātyŚr, Lāṭy,

MBh 4.1304 , अपवृत्त अपवृत्तयति VS 8.56,

TBr, ŚBr, AitBr, SankhŚr to t. down from अपवृत्त caus

(abl) to t. eagerly वी cl 2 (Dhātup 24.39) वेति

to t. effect घट् cl 1 घटते Kathās 124,

Rājat 6.361 , घटतांया Rājat 4.365 , प्रपद्य

पपद्यत(ep. also पपद्यति) MBh to t.effect ~~up~~ upon मुहे cl 1 (Dhātup 7.32) मूहति(loc) Kālid to t. exercise व्यायम् caus व्यायाम- यातिMn 7.216 to t. fire पदह pass पदह्यत (ep.)also पदह्यति) MBh, Kāv, etc , दा cl 1 दायातिKatySr 25.8.21, Sch, दि Dhātup 22.16 to t. flightप्रतिनिवृत् प्रतिनिवर्तते MBh to t. food प्राहारं कृMBh, etc , पश्यवहSuśr, Car, etc , पश्यवह

ज्ञानधारणां कृ

Caus MBh III 159.5 (Ā also ज्ञानधारणां कृ) , दाद

cl 1

दादत

RV 1.25.17 & 10.79.7 to t. for

अभिमान् अभिमन्यते (acc) , आकल् BhP, Śis

3.73, Kathās, etc , कल् (rarely Ā) कलायति

(कलायत) Git, Balar, Ratnav, , विगण् , विगणयति

(with double acc) Ragh, Kathās, संकल्प caus संकल्पय ति

संकल्पयते Daś , वितर्क , वितर्कयति (acc)

MBh, Kav, etc , प्रतर्क , प्रतर्कयति

(2 acc) Bhāṭṭ , विभू caus विभावयति (two acc)

भावयत

Kuval , भू caus भावयति rarely (two acc) MBh,

Kāv, etc , व्यवसा व्यवस्यति (ep. also

व्यवस्यत) (acc) MBh, Kāv, etc , पश only

Pres पश्यति , पश्यत (acc with acc or adv)

in वत्) Mn, MBh, etc , पपश पपश्यति

ep also * पपश्यत) (two acc) MBh , विद् cl 2

वित्त (esp. in 3 pl विद् with two acc or with

acc and nom with इति) Up, Mn, MBh, etc , विद्

cl 6 विन्दति, विन्दत

(two acc) Kav, etc

विद् caus वेदयत

(rarely वेदयाति ^{two acc})

MBh, Kav, etc , विद्

cl 7 विन्त (two acc)

Bhatt , उद्दिश, उद्दिशति, उद्दिशत

उपास्, उपास्त AV, VS, ŚBr , निदिश, निदिशति

Mn, Vet , समर्थ, समर्थयत, समर्थयति (rarely

समर्थयति) (acc with गति) Vikr 4.58 , समाम्ना

समामनति, समामनत

(acc) Nir to t. for a wife

स्वीकृ स्वीकरोति, स्वीकुरुते

(with or without

भार्याय

)

to t. for one's self

आह

P seldom Ā

MBh, Kathās, R, etc

, आह

caus

आहारयति

आहारयत

MBh, R, etc,

~~in~~

उद्ध उद्धरते

AV

3.9.6, TS, AitBr, ŚBr, MBh, Mn, etc

, उद्ध

caus

उद्धरयति

^MBh 14.1928

, संह संहरति

संहरते

Mn, MBh, etc

, उपयुज्

(Pāṇ 1.3.64)

उपयुज्
उत्

(but also rarely P) RV 1.165.5, MBh, Mn 8.

40 , उद् उद्गति , उद्गत

RV, AV,

VS , उपयम् उपयच्छति , उपयच्छत

to t.

from उपयन् , संह संहति , संहत

(abl) R to t. fully समुपलभ् समुपलभत

(ep. also समुपलभति) MBh, R to t. great care

of उत्थाह to t. heart पर्याश्वस् पर्याश्वसति

or पर्याश्वसति MBh, R to t. heart again उत्थाश्वस्

प्रत्यावृत्ति MBh, Kav, etc , प्रात्मानम् or हृदयम्

संस्था caus संस्थापयति Kav, Pañcat to t. hold

of प्रतिगृह् प्रतिगृह्णाति, प्रतिगृह्णीते AV, etc ,

सम्पृगृह् सम्पृगृह्णाति सम्पृगृह्णीते MBh, VarBr ,

समुद्रह् समुद्रह्णाति ŚBr , उपश्रिगृह्

उपश्रिगृह्णाति TS, etc , संगृह् (संगृह्)

संगृह्णाति, संगृह्णीते (Ved generally संगृह्णाति)

संगृह्णीते) RV, etc , समागृभाय समागृभायति

RV, AV, समादा समादत्त MBh, सम्मृश

सम्मृशति सम्मृशते ŚBr, GrŚrS, (for the

sake of examining) अनुमृश Kāth , आदा आदत्त

ep. also rarely P Ved generally Ā but also P RV, etc ,

संरभ संरभते RV, AV, ŚBr , अपरभ

P Ā RV, AV, ŚBr, etc , (for support) अभिसंरभ Ā

RV , रभ रम्भ (mostly comp, with a preposi-

tion) cl 1 (Dhātup 23.5) रभते (m.c. also रभति)

and ep. रम्भाति, रम्भात) Bhp , जातिरम्भ

जातिरम्भत MBh 7.3169 (B जातिरन्चरत) , जातिरम्भ

Ā Bhp , (from behind) अङ्गुलम् ŚBr, KātyŚr , स्पृश

cl 6 (Dhātup 28.128) स्पृशाति MBh, Kāv, etc , स्पृश

cl 6 (Dhātup 28.128) स्पृशाति (m.c. also स्पृशत)

MBh 4.135 , अपारसजि अपारसजाति AV, MBh,

ŚBr, Bhp, etc , अङ्गुलम् cl 2 P Ā, cl 1 P Ā, cl 5

P Ā, cl 8 P Ā (acc or loc or instr) , स्पृश (v.l.

स्पृश) cl 10 स्पाशयति Dhātup 33.7 to t. hold

of one another समन्वारम् समन्वारमते AitBr,

ŚBr, ĀsvŚr to t. hold of simultaneously सम्ययाप

(only ind सम्ययाप्य) Kauś to t. hold of together

सम्यगृह सम्यगृह्णाति, सम्यगृहीति ŚBr, सम्ययाप

(only ind p सम्ययाप्य) Kauś, समन्वारम् समन्वारमते

AitBr, ŚBr, ĀsvŚr to t. in वक्षतं कृ वक्षतां कृ,

विडम्ब विडम्बयति

Śak, Bhartr̥, Pañcat

, प्रतृ caus प्रतारभाति Mṛicch, Kathās ,

विप्रलभ् विप्रलभते MBh, Kāv, etc , वह् caus वाहयति

m.c. also वाहयते Mn 3.68.4.86 to t. in addition

उप्याह TS , उपादा उपादत्त to t.

in hand समारभ् समारभते (rarely समारभाति)

TS, etc to t. in marriage विवह् विवहति (rarely

Ā RV, etc , संगृह् (संगृभ्) संगृह्णाति, संगृह्णीते

(Ved generally संगृभ्णाति, संगृभ्णीते) Bhp to

t. in one's self

प्रतिपद्य प्रतिपद्यते

śBr, etc

to t. in the hand

अन्वालय

RV 10.130.7, etc

to t.

in thoroughly

सम्परिगृह् सम्परिगृह्, ॥१॥, सम्परिगृह्

KāthUp

to t. into account

गणय गणयति

cl 10

(ep also गणयते

) MBh, R, etc

to t. into conside-

ration

चिन्त

cl 10

चिन्तयति

(cl 1 चिन्तति

Djātup 32.2, metrically also

चिन्तयति

) Sāṃkhyak 69,

उपलंघा उपलंघयति, उपलंघते

to t. into one's

self संयु संयुति, संयुत, संयुजाति, संयुनीत (Ved

also संयुवति, संयुवत) RV to t. into the

mouth गृस् cl 1 गृसति, गृसत RV, TS, etc

, (mention name) गृह cl 9 गृहजाति, गृहजाति,

गृहजाति RV 1.191.13 & 10.145.4, AV, TS, etc to t.

leave ३५५ गृहजाति MBh 14.146, R to t. no interest in

उदास् उदासत MBh, BhP, Śis, etc to t. no

notice of समुपेक्ष समुपेक्षते (ep. also

समुपधाति MBh, Mricch, Amar , विगण विगणयति

Pāncat, BhP , अपास to t. notice चित cl 1

येतीति (acc or gen) RV, AV, SV, Bhatt to t. notice

of कल (rarely Ā) कलयाति (कलयते) to

t. off विमुच विमुञ्चाति, विमुञ्चते MBh, Kāv, etc

, (ornaments) विमुच विमुञ्चाति, विमुञ्चते MBh,

उन्मुञ्चते
Kāv, etc , (clothes, etc) उन्मुच उन्मुञ्चाति, उन्मुञ्चते

AitBr, PārGr, Kathās, etc , (as a garment, etc) अवमुच

P MBh, etc , व्यपमुञ्च व्यपमुञ्चति R, व्यवमुच

(only ind p व्यवमुच्य) R , विप्रमुच विप्रमुञ्चति

MBh , व्यपन व्यपनयति MBh, Kāv, etc

, व्यपसृज व्यपसृजति MBh , अवतृ caus

अवतारयति MBh, etc , अपाह A ŚBr , निह
समाहरते

निहरति, निहरते RV, etc , समाह समाहरति, ।

BhP , (as clothes) व्यपकृष व्यपकृषति MBh

(as a garment or wreath, etc) अवकृष MBh, etc , हा

cl 3 (Dhātup 25.8) जहति

Mn, MBh, etc , व्यपरोपयति

caus व्यपरोपयति R , उपपद्यते RV 4.28.2, 6.20.5.8

10.164.3 , उपपद्यते KaushBr , उपपानयति AV ,

उपलुप्यते P Ā TS, TĀr, ShaṅvBr , उपपद्यते Ā ŚBr,

Kaus , उपपद्यते उपपद्यते (abl) ep. also rarely P Ved

generally Ā but also P RV 1.139.2, etc , (any liquid)

उपपद्यते उपपद्यते

Suśr, Car , (as a garment, etc)

उपपद्यते उपपद्यते

MBh 2.2291, Mricch

, आक्षिप्य आक्षिपतिMBh, etc , निर्वपेcaus निर्वपयति L to t. out निहृ निहरतिनिहरते RV, etc , उदृ उदरति, उदरते ,
न्यसतिउप्युदृ MBh, etc to t. off न्यस्य न्यसयति LMBh, R to t. off on all sides पर्यामुच पर्यामुच्यतिSāmkhyak, Sch to t. off a cover उपच्छेद caus उपच्छेदय-
-तिĀpŚr to t. one's abode or standing in or upon पवसापवस्यति ^{loc} (~~loc~~) AV 9.2.14, TBr to t. one's pleasure

उपावरम् Ā to ~~to~~ t. one one's self गृह cl 9

गृभ्णाति, गृह्णाति, गृह्णाते

RV 10.31.2, MBh 3.13, Bhp, etc

to t. out समभिह समभिहरति, समभिहरत MW,

विनिह विनिहरति, विनिहरत

Susr, उद्गृह

उद्गृह्णाते, उद्गृह्णाति, उद्गृह्णाते, उत्कृष

sometimes Ā उत्कृषति, उत्कृषते

, समाकृष

समाकृषति Pancat, समादा समादत

Mn,

MBh, निर्धृ caus निर्धारयति Pāṇ 2.3.42, Sch,

निर्दिधाति

निर्धा १ RV 10.160.4 , निर्धु RV 10.68.9, 9 ,

उद् उद् राति, उद् रात RV, AV, ŚBr , उपहन् उपहन्ति

उपजिघ्रते , निर्हन् caus निर्धातयाति Suśr to t.

out and fill after another अनुनी cl 1 अनुनयतिTBr, ŚBr to t. out (especially one fire in order to addit to another) उपपद्यते Ved TS, ŚBr, etc to t.out from उपदि उपदिता (abl) ep. also rarelyP Ved generally Ā but also P RV 1.139.2, etc to t. out

or sharing

from for sacttering, subsequently अनुनिर्वप TS, ŚBr, etc

~~to t. out from for sharing subsequently~~ TS, ŚBr

~~etc~~ to t. out from subsequently अनुद TS to t. out

of आच्छेद आच्छेदनात् ŚBr, KātyŚr, Daś, नियत

caus निर्यातयति (abl) MBh, Hariv, Kāv, etc , (any-

thing) उत्तक्ष P (Say) , संस्पृश संस्पृशति

(rarely संस्पृशति) (abl) MBh 8.788 to t. over the

usual measure आतिग्रह ŚBr, TBr, ŚaṅkhŚr to t.

pains यत् cl 1 यतते Mn, MBh, Kav, etc to t. pains

with निद्या निदधाति, निदधते (with

loc) Hit to t. part in सच cl 1 (Dhātup 6.2) सचते

(in RV also संचति, सिषात्ति) RV to t. part of

उरौक् Sāh to t. part with जातृ जातिष्ठति,

जातिष्ठते to t. place घट cl 1 घटते Bhp,

Hear, Śis 9.4, Ratnāv, Naish, Sārvad, etc , समुपजन्

समुपजायते Kav, etc , जन् cl 4 जायते

(ep. also जायति , cl 2 Ā, twice cl 1 Ā) Vet 1.11, 4.

25 , सँजन् सँजायते Mn, MBh, etc , सम्पत्

सम्पतति MBh, Hariv , निपत् निपतति ep.

also निपतते Mn, MBh, Suśr, etc , प्रवृत् प्रवर्तते

(esp. also प्रवर्तति) VS, Br, MBh, etc , निर्वृत्

निर्वर्तते Mn, MBh, Kāv, etc , निर्वृत् (P only in fut

निर्वर्त्यति and cond. निर्ववर्त्यत Bhatt), वृत्

cl 1 वतत (rarely वर्तति) Mn, MBh, etc , सम्प्रवृत्

सम्प्रवर्तते R , अभिवृत् MBh, etc , सम्प्रापद्

सम्प्रापद्यते APrāt, Sch , प्रतिपद् प्रतिपद्यते

ParGr, MBh , उपद् उपद्यते Kaś, on Paṇ

3.3.111 , अवकाशं कम् , अवकाशमाप् , अस

cl 2 अस्ति ~~But~~ rarely Ā , प्रचर् प्रचरति

(ep. also प्रचरते) BhP , प्रसृ प्रसिसर्ति

(only Ved) प्रसरति (sometimes also प्रसरते)

Sarvad , सम्प्रचर् सम्प्रचरति MBh, BhP

to t. place in addition उपनिपत् उपनिपतति ~~सम्~~

Susr, Comm on Bādar to t. possession क्रम cl 1

क्रामति (Pāṇ 1.3.43, ep. also क्रमति) according to

Pāṇ 3.1.70 also cl 4 क्राम्यति (क्रम्यति Vop) Pañc t

to t. possession of ग्रह cl 9 गृह्णाति, गृह्णाति,

गृहीत MBh 13.2239, R 2.12.25, Ragh, Cāṇ , भुज

cl 7 ~~भुज्जति~~ (Dhātup 29.17) भुज्जति, भुज्जते (rarely)

cl 6 भुज्जति, भुज्जते) (with पृथ्वीम्, महीम् etc)

MBh, Kāv, etc , आप आप्नोति RV, AV, etc,

MBh, Mn, etc , अभिपद्य Mn 1.30, etc to t. quite out

समुद्ध्य समुद्ध्यति, समुद्ध्यते Kauś, MBh, Kāv, etc to t.

refuge to उपाश्रि उपाश्रयति Hariv, R, Bhag, etc

to t. refuge with वृज with शरणम् to t. xix

rise in an excessive way अतिभू MBh 8.4511 to t.

round परिहृ परिहृति, परिहृते TS, Br, GrŚrS

to t. side with आसैव (rarely ~~असैव~~ आसैवति)

BhP, etc to t. the form of उपकृप् उपकल्पते

BhP, Mn to t. the part of आसेव (rarely P) आसेवति

आसेवते BhP, etc to t. the place of रिच cl 7

(Dhātup ^{29.4} ~~34.10~~) रिणाक्ति, ^{रिङ्} रिचति, (Dhātup 34.10) रिचति, cl 4 cl 4 रिच्यते (ep. also

रिच्यते) (acc) AV, TS, Br to t. the pronunciation

of the letterer रिफ pass रिफ्यते ĀśvŚr to

t. the shape of उपकृप् उपकल्पते BhP, Mn to

t. thyself off विनिध्वंस 2 sg Impv. विनिध्वंस to t.

to प्रपद्य प्रपद्यते (ep. also प्रपद्यति) (dat)

Hariv , समाकम्ब समाकम्बते (acc) Cat , धा cl 3

दधाति, धत्ते (loc or dat) RV, AV, ŚBr to t.

to bed द्वयन् (with caus of आकृह) to t. toge-

ther समाभिह समाभिहरति, समाभिहरते MW to

t. to heart हृदि कृ Rājat 5.313, मनसि कृ R

2.64.8, Hcar , हृदये विधा , समादा समादत्ते

BhP to t. to one's own side अर्थ कृ to t. to one's

self ह cl 1 हरते (less correctly

हरति) (Dhātup 22.2) ŚBr, GrŚrS, etc , स्वीकृ

स्वीकरोति, स्वीकुरुते R, Kathās, Rājat , समाधा

समाधत्ते MBh, Kāv, etc , धे cl 1 ~~धे~~

~~धे~~ (Dhātup 22.6) धसति RV, etc , निमृज

निमृष्टे, निमृजते RV to t. to task उपाहृ उपाहृति,

उपाहृते MBh, Nir to t. to wife विद cl 6 विन्दते

RV, Mn, MBh, etc to t. up उपादा उपादते

MBh, Ragh, Kum, etc , आलम्ब आलम्बते , (a

fluid with any small vessel) गृह cl 9 गृह्णाति,

गृह्णाति, ३ गृह्णाति

RV 8.69.10, VS 10.1, TS 6, etc

, (from the soil) अभिग्रह् अभिगृह्णाति TS, etc ,

(liquids) प्रतिनिग्रह् प्रतिनिगृह्णाति Śr ,

अभ्युद्गृह्

ŚāṅkhŚr, MBh, 12.12322

, उपाधा

उपादधाति, उपाधन्ते

MBh , आसज्ज आसजति

MBh, etc , (a sword) उत्तुल् उत्तौक्यति

Tantras

, (one's abode) बन्ध् cl 9 बध्नाति (rarely बध्नीति)

cl 1 बन्धति, बन्धते

MBh, cl 4 बध्याति

Hariv) MBh, Kāv, etc to t. up again प्रत्याह प्रत्याहसति

MBh, Hariv , प्रतिप्रगृह् प्रतिप्रगृह्णाति MBh , उपगृह्

उपगृह्णाति MBh 12.5206 to t. up into one's self

अन्तरङ्ग VS to t. up one's work अर्थ इ, अर्थ गम्

RV, etc to t. upon one's self प्रतिपद्य प्रतिपद्यते

ŚBr, etc , समाधा समाधत्ते MBh, Kāv, etc ,

उपदा उपददाति , सव cl 5 (Dhātup

27.20) सद्योति RV, TS, MaitrS, Tār to t. up the

word वाग्यमभ्यादा

MBh 5.3384

to t. well ~~xxxx~~ holdof सम्परिभसम्परिभ

MW

to t. with

उपादा उपादत्ते

to t. with one

~~उपादा सह~~

with ग्रह

and आ दा

to t. with one's self

अभाष्

(gana)

साक्षादादि

) Ved AV, ŚBr, etc

to t. with the hand

अन्वाकम्

RV 10.130.7, etc .

to be takenहpassहियते

(ep. also

हियाते

) AV, etc

,

कम्Passकम्यते

(ep. also लभ्यति

) Br, etc to be t. awayपरिलुप pass परिलुप्यते RPrāt, Daś to have (some-thing) t. away अपवह caus अपवाहयति to have t.from one's self ह caus हारयति, हारयते Kāv,Kathās to cause to take गह caus ग्राहयतिR 7, Suśr, Ragh 15.88, Daś , लभ caus लभयति,लभयते MBh, Kāv, etc , (medicine) उपभुज causउपभोजयति Suśr to cause one to t. आदा caus ŚāṅkhŚr

to cause to t. a seat ग्राह caus ग्राहयति (आसनं

with acc) Rājat 5.306 to cause to t. away व्यपनी caus

व्यपनायति MBh to cause to t. (by the hand in the

marriage ceremony) ग्राह caus ग्राहयति (with

पाणिम्) Ragh 17.3 to cause to t. out उद्ग्राह caus

उद्ग्राहयति NṛisUp, Yājñ to cause to t. place वृत्

caus वर्तयति MBh, Kāv, etc , प्रसज्ज caus

प्रसजते

प्रसज्जयति Naish to cause to t. प्रसज्ज प्रसजति

Pat , समनुवृत् caus समनुवर्तयति R to cause to t.

possession उपकम् caus उपकम्भयति Bhp 8.15.36 to

cause to t. up उद्गृह caus उद्गृहयति NṛisUp, Yājñ

to cause to t. up one's abode in or upon अवसो caus

अवसाययति (loc) TS, AitBr, ŚBr to cause to t. away

ह caus हारयति, हारयते Kathās to

cause to be taken away गृह caus गृहयति Hit to

cause to be taken to or by ह caus हारयति, हारयते

हारयते (instr or acc) Mn, MBh, etc to make ~~xxxx~~

any one take गृह्ण caus ग्राहयति Mricch, Vop

18.7 to make anyone t. down of off उत्तृ caus उत्तारयति

Pāncat, Vet to wish to t. लभ desid लिप्स्यते

TBr, etc to wish to t. away प्रहृ desid प्रजिहृष्यति

MBh to wish to t. in marriage संग्रह (संग्रह) desid

संजिघृक्षति Daś to wish to take off निहृ desid

निजिहृष्यति Śulbas to wish to t. to one's self हृ

desid जिहीषति, जिहीषति AV, etc to be about to

t. जिघृक्षति desid जिघृक्षते Gobh 1.1.8 & 20, MBh,

R, Kathās to be about to t. away गतह desid

जिघृक्षति, जिघृक्षते BhP 1.17.25 to be about to t. to

one's self आदा desid Ā Hcar to be about to t.

up ~~xxxxxxxxxxxx~~ (a stick for punishing) आधा P

MBh 12.3170 to be on the point of taking away from आदा

desid Ā (gen) TS 1 to be on the point of t. (the hand

of) आदा desid Ā Des to take aim at

शरव्यय Nom शरव्ययति Naish to t. a view of

अपरीक्षय Nom अपरीक्षयति (acc) MBh to t.

~~food~~ food आहारय Nom आहारयति Vet to t.

into the mouth प्रतिगृभाय Nom प्रतिगृभायति RV to

t. leave of उल्लापय Nom उल्लापयति Pañcat to

t. with the hand उपहस्तय Nom उपहस्तयति T.

to take hold of प्रग्रह प्रगृह्णाति, प्रगृहीते śrS,

MBh, etc , समाकम्ब समाकम्बते Kum, Kathās ,

समवकम्ब समवकम्बते MBh, VarBrS , आलभ

आलभते RV, TS, KātyŚr, Mn, MBh, etc , समालभ

समालभते ŚBr, etc , परिकल् परिकलयति

Bālar 9.18 , धा Ā RV, AV, Kāv, BhP, etc , ~~धा~~ यु

cl 2 (Dhātup 24.23) यीति (Ved also युते and

cl 6 युवति, युवते

accord. to Dhātup 31.9,

also cl 9 युनाति, युनीते) AV, TS, SBr , उपहन्

उपहन्ति, उपजिघ्र्क्षते, आबन्ध् आबध्नाति Ā

Mn to t. hold of on both sides परिग्रह् परिगृह्णाति,

परिगृह्णाति VS, AV, Br, MBh, etc to t. hold of one

another संग्रभ् संग्रभते TBr.

to cause to take hold of संग्रह् (संग्रभ्) caus

संग्राहयति Carṃ Bhṛ to wish to take hold of etc.

संग्रह् (संग्रभ्) desid संग्रह्णाति .

taken adj I आत्त

(Pāṇ 7.4.47) ChUp, Kathās.

आदत्त

Hariv 11811,

समुपात्त

MBh, L-गृहीत

ChUp, ĀśvGr, etc, परिगृहीत

Br, MBh, Kāv, etc,

प्रतिगृहीत

MBh, Kāv, etc,

संगृहीत

MBh, Kāv,

etc, प्रगृहीत

Hariv, R, etc,

प्रगृह्य गतः—

आहत

(Kathās, Yājñ, MBh, etc, (as food) आहत R, etc,

हृत, परिहृत w, समाहृत

w, उपहृत — आप्त

ŚBr — लब्ध — लभत

M — आनीत — गस्त

वित्त

शित

w — ~~वित्त~~

ŚBr — ~~वित्त~~

वित्त

Rājat — हित f(आ)

MW .

not taken अगृहीतRV 8.79.1, TBr all t. toge-ther समाहितmfn pl ~~xxxxxxxxx~~ anything that hast. place आगतम्ŚBr 2 (a child) t. out for the /first time निष्क्रमणितg तारकादिfive times t.up पञ्चावत्

ŚBr

'four times t. up'

पतुरवत्तम्

TS

2, ŚBr 1, KātyŚr 3

given and t. again

दत्तापहृत

W

having the best part t. उपात्तसार

Mālav

having the

pride t. down आन्तगन्ध (according to some अतिक्रम)

Śak, +Ragh 13.7 just as t. यथागृहीतम् ind Śr, ŚrS

not t. away अनद्धत having t. व्यापश्रित MBh, DhP

(oblation) offered when a new born child is t. out of the

house for the first time नैषक्रमणम् & न्युष्टादि (rite)

performed when a new born child is t. out of the house for

the first time नैषक्रमणम् & न्युष्टादि t. away

व्यापनीत R , अपनीत , विनीत , अपाकृत

, अपान्त ŚBr , समादन्त BhP , उपान्त ,

आन्त (Pāṇ 7.4.47) ŚBr, // AitBr, etc, आदन्त Hariv

11811 , व्यपकृष्ट MBh , अपकृष्ट , अपहत ,

हत , अपोठ , हुत हुत , अपवर्तित ,

उद्ग्रहित , उद्ग्रत BhP, etc , उद्ग्रुप्त

AV 5.28.14, 9.33.2, 46.6, Kauś, Śusr , चिन्त R 2.

56.23, Ragh 12.80 , प्रमुषित BhP, प्रमुष्ट , साक्षित

W t. away with the feet पादहारक Pāṇ, Sch t. by xx

hand सावित्री ~~in~~ t. care of सावित्री MBh t.

down अवतरित t. down from अवरोपित (abl) t. 5

times पञ्चगृहीत ŚBr, KātyŚr t. for मत (nom)

or adv) Mn, MBh, etc , ज्ञात (nom) Pañcat ~~xxxxxx~~

1.2.2 , परिशुद्धित Gīt , लक्षित (nom) BhP

t. forth निहित MBh, Śuśr, Rājāt, BhP taken from

~~xxxxxxx~~ उद्धृत Mn, etc , संक्षिप्त W t. ~~xxx~~

अन्योऽन्यापहत

from one another ~~अन्योन्या~~ t. in वाहित

Pañcat , परिवर्जित Hariv, Hit t. in hand अभिपन्न

t. into custody उपसंगृहीत Pañcat t. off उन्मुक्त

Kathās , अपान्त ŚBr , आन्त (Pāṇ 7.4.47)

ŚBr, AitBr, etc, आदत्त Hariw 11811 , व्याकृष्ट

, अवहत 7.1787, MārKP (for अपहत), पराभृत RV,

AV t. on one's self गृहीत (see गृहीतमीन) t. out

निहत MBh, Suśr, Rājat, BhP , उद्धारित , उल्लुप्त

AV 5.28.14, 9.33.2, 46.6, Kauś, Suśr t. out from (as a

Share) समुद्धृत Mn 9.116 t. out of उद्धृत Mn, etc

किन् R 2.56.23, Ragh 12.80 t. place समापतित

Kautukas , विगाट MBh, R, etc t. together समाहृत

Kās, Kathās t. together with one (as an ~~umbrella~~ umbrella

etc) संचारिन Rājat t. up उद्धृत Megh, etc

समुद्धृत , (as an abode) बह् Rājat t. 5

times पञ्चगृहीत ŚBr, KātyŚr t. with अभिपरीत MBh,

etc , अभिपरीत (instr, as with anger) R that from

which a part has been t. away परिगृह्य (ifc) MBh t

be t. आदातव्य , उपादेय , समादेय Pañcat,

गृहीतव्य

ŚBr 4, Mn 7 f, Hit , ग्राह्य RV 10.109.3, Mn, Yājñ,

MBh, etc , प्रतिगृहणीय w, प्रतिग्राह्य MBh, R ,

परिगृह्य w , गृह्य AV 5.20.4, ŚāṅkhGr 5.2

5 , प्रगृह्य MBh, Kāv, etc , आहार्य , ~~अहार्य~~

उरणीय Pāṇ 6.1.217, Sch, हर्तव्य Mn, Pañcat

(as medicine) चैय Car , चैय , ३

not to be t. अपरिग्राह्य , अनाहार्य Mn 8.202 ,

(etc.) नादैय MW to be t. account of ग्राह्य Rajat

4.612 difficult to be t. दुष्प्रतिग्रह AV 10.10.28 diffi.

cult to be t. away दुर्दैय MBh 5.520 easy to be t.

सुग्राह्य W not to be t. away अहरणीय not to be t. बाह्य

back अव्यावर्तनीय Comm on Ysjn of which nothing is

to be t. off अनपीदुर्ग ŚBr one from whom anything is x

to be t. अपहार्य (acc) Āpast to be t. as a remedy

against (any disease, e.g. diarrhoea) सैग्रहणीय Car

to be t. at certain seasons (as particular medicines or food

etc.) अतुल्य T to be t. away व्यपनेय MBh

, विनेय Hariv , अपहरणीय , निहरणीय (kull)

निहृत्य
(निहरणीय (Susr) , विहरणीय W , मारिहरणीय W

, हस्य परिहार्य W , हार्य SBr, &c , प्रहार्य

SBr , अपौहनीय , उद्धासनीय Vās , आदेय

Vol for आदेय to be t. back प्रत्याहरणीय or

प्रसाहृतव्य w , प्रसाहार्य , व्यावर्तिनीय , अपनेय

Nār to be t. care of रक्षितव्य Mn, MBh, etc, रक्ष्य

Āpast, MBh, etc , (a pledge) गोप्य Yājñ 2.59 ,

भावयितव्य AitUp to be t. collectively (i.e. one

equally with the other) समुच्चेतव्य Nyāyam, समुच्चेय

Nyāyam, Sūh to be t. down (a fluid) गृहीतव्य TS 6 to

be t. for वेदितव्य Kaś , लक्ष्य (nom) ~~Śixax~~

Śiś, Hit to be t. from गृहीतव्य (abl) MBh 4.1481f

to be t. in वासयितव्य MBh to be t. in marriage ग्राह्य

MBh 13.5091 to be t. off उद्वास्य , परिहृय W to

be t. out निर्हृत्य TBr to be t. out and shared subse-

quently अनुनिर्वाप्य TS to be t. together समुच्चैतव्य

Nyayam, समुच्चैय Nyayam, Sch 'to be t. together with'

(adhering to the party of) गृह्य Kās to be t. to

heart ग्राहणीय MBh 5.12 , (as words) सं ग्राह्य

BhP to be t. up उद्हरणीय , (a fluid) ग्राहीतव्य TS

6 to be t. up with a ladle प्रतिनिर्गह्य ApŚr caused to

be t. हारितmade to take ग्राहित

W , 1a seat

etc.) ग्राहितVikr 3.⁰/₁, Daś 7.266, Kathās 51.71 to becaused to t. place प्रसङ्गव्य

Pat.

having taken आदाय ind p , परिगृह्य ind MBh,~~Kāv~~ Kāv, etc , निगृह्य ind p R. etc , प्रगृह्य indMBh, Kāv, etc , काला ind Kāv having t. away उद्धायind p BhP 3.1.39 having t. exercise व्यायाम्य ind phaving t. out निहृत्वा ind W , उद्धृत्य ind p SBr

, उद्वाय ind p Bhp 3.1.39 , उल्लोपम् ind p Kauś

having t. separately व्यवहारम् ind ŚāṅkhBr having t. upon

उद्यम्य ind p , उपधार्य ind p having t. upon ~~xxx~~

one's self उपदक्ष ind p AV 10.8.18 (13.3.14) having

t. with उपागृह्य ind p Bhp 10.58.55 not to be t. in a

a different way ग्राहणवत् Pat on Pāṇ 4.1.1 & Vārtt 1 &

4.1.4, Vārtt 2 one who has t. धृतवत् Gīt, Hit

~~xxx~~ taking काला ind (often='with' accompanied

by) Kāv Kāv not t. notice of अविगणय्य ~~xx~~ t.

by the hand पाणिग्रहम् ind Śis t. leave उपामन्य ind

p MBh, Hariv t. out उल्लापम् ind p Kaus, उपधातम्

ind p t. ~~reg~~ refuge with उपाश्रयिता (irr) ind p R 7.

17.36 t. the side of the noble ones आर्यगृह्य Ragh' 2.33

t. up उपाधाय ind p ŚBr 4 t. upon one's self उपश्य

ind p AV 10.8.18 (=13.3.14) t. with उपाश्रय ind p

MBh, Hariv, Kathās, etc, उपाधाय ind p ŚBr 4.

આભિગૃહીત mfn. (prelative)

વિગ્રાહિત mfn. , સમાદત્ત mfn. ,

સમન્વારબ્ધ mfn. , સંલબ્ધ mfn. , સમાલબ્ધ

mfn not t. hold of અનાલબ્ધ mfn. 13Bh .

સંગ્રહણીય mfn. , પરિગૃહીતવ્ય

mfn. Vajracch , આકામ્ભનીય mfn .

ઉપસંગૃહ્ય ind p. ,

આકામ્ભમ ind p. (with acc) 13Bh .

સમાલમ્ભમ ind p. .

gāhṛ n हरणः हरणः , (हरणः) हरणः

one who takes गृहीतृ mfn SvetUp 3.19 , आहर्तृ

one who takes गृहीतृ mfn SvetUp 3.19 , आहर्तृ

one who takes गृहीतृ mfn SvetUp 3.19 , आहर्तृ

one who takes गृहीतृ mfn SvetUp 3.19 , आहर्तृ

one who takes गृहीतृ mfn SvetUp 3.19 , आहर्तृ

one who takes गृहीतृ mfn SvetUp 3.19 , आहर्तृ

one who takes गृहीतृ mfn SvetUp 3.19 , आहर्तृ

one who has t. in (any place) 4 times पतुगृहीतिन्

3.7.6, Sch one who has t. 4 times गृहीतास्त्र

उपात्त-शस्त्र one who has t. 4 times

पञ्चगृहीतिन् mfn Laty, Sch one whose dress is t. away

हृतवासस mfn MBh one who takes a girl's hand हस्तग्राभ

one who t. people in wife or wives परदारपरिग्रहः

( ), परादारभुज ( ), परदारिन् ( )

one who t. away अपहारक mfn , विहर्तु m

Yān, MBh , आहर्तु m Yān , हर्तु

tain, etc one who . near boundary near सीमापहारिन्

the dancer one who . captive ग्राहक . अपि इका in

2.266 one who t. for himself आहर्तृ a little

one who . many wives बहुपत्नीकृत in MW one who t. off

अपादातु in MW one who t. part in a police सैसद

man (f) one who t. to an extraordinary extent अतिग्रहः

a token of anything द्रव्यकः in 2.1.5 a little

which causes great hunger ! (food) नभुक्षायनयः

(1.1.1) those who are to be taken by a man

भर्तृहार्यधन mn in 8.192 to her (her husband) her t.

another wife कृतसापत्नीका, कृतसापत्नीका, कृतसापत्नी,

कृतसापत्नीका

L. taking

taking away अपनेत् — अपहृत् — (—)

(— 8.190.192) or acc (Pāṇ 3.2.135, Sch) or ifc) Mn,

etc : L. care of persons ! (a servant) पात्रभृत् —

परिग्रहीतृ , परिग्रहक

आलाभिन् , सन्नभुव (ई)

समन्वारब्ध hold of the

hold of the Soma (or drawing it out of the vessel सुतेगृभ

mfn RV .

desirous of taking hold of सैलिप्सु mfn Katha .

he takes आदत्ते .

taking adj ગ્રાહિન (1fc) R, Śak 2.- (1fc)

ગ્રાહિન — હારિન, હર — (આ હર હર)

(only 1fc), હારન — (હર) — આદ 1fc — કુવ

— સંગ્રહણ (હર) — આદયમાન — આદવાન

not taking અગ્રાહિન .

impeding the taking place of a festival — પ્રસ્થાનવિષ્ણઃ

t. a black colour કૃષ્ણાપ્રત (Say) RV 1.140.3

અનુજાત — અનુજાત — અનુજાત

લેસવહારિન (હર) — લેસવહારિન — લેસવહારિન

ग्रन्थ (lit. taking) to ग्रन्थ अनुग्रहण

t. a middle course पुरुस्कृतमध्यमक्रम t. a middle course by the

हस्तग्राह (lit. taking) (lit. a middle course)

a middle course भस्मग्रहः (lit. taking) t. a middle course अपहत

(lit. taking) हर (lit. taking) (lit. taking) हरण

(lit. taking) (only lit. taking) आहरण (lit. taking) परिहारिक

(lit. taking) अपभर्त (lit. taking) विनाशक (lit. taking) विनाशिका

(lit. taking) विनयन (lit. taking) अपकर्षण (lit. taking) विकर्षण

(lit. taking) उद्धर (lit. taking) रोगहर (lit. taking) रोगहर

रोगहारिन् (इणी) सर्वहर

अन्नहर्तृ आयुर्हित

प्राणायहारिन् प्राणहर आई

पूषदन्तहरः

आत्मापहारः

विषदोषहर

chief elephant of the gods (N. of the Ganges) सुरकरीन्द्रर्षि

पहा

कार्यचिन्ताकः परिपालक

f(इका) g. case of the house गृहाभिपादिन्

t. case of the house आमभरि

the t. for एवी (comp) RV, etc t. for one's self

आमभरिन् निहारिन्

नैज्य t. in the अभिपन्न t. in the

गृहिक f(ओ) काशादि Sah 3.4. a t. noth-
b

निरादान t. case of the उपाश्रित

निहारिन् समुदाय

उपाश्रित

विश्रान्त

परस्मैपदिन् परस्मैभाष

स्थानिक

शत्रुपक्ष

आहारिन् त. to one's self हारिन् Bhartr, Rājat

प्रतियत्न

उद्धर

यत्रसायम्प्रतिश्रय

हारक f(इका) t. (one's self) all

impurity समग्रमलहारक in 8.373 t. with confidence

प्रणयापहारिन् t. with one सह (with कृत्वा)

t. within the context of the order असंभतादायिन्

MBh 12.5969 .

being taken care of अभिसंयत्त MBh 7.5173 (v.l.

अभिसम्पन्न) .

able to take any one by the hand हस्तग्राह

to . . . . . वार्तिष्यमाण अप्रद , वक्ष्यत

desire of taking over समुज्जिहीषु intending to take

आदानम् — ग्रहणम्

2.317, 1Bh, etc, ग्रहः Mn 8.180, Śraṅgar, परिग्रहः

1Bh, Kav, etc, गृहीति f Hcar 4.23, (the act of)

संग्रहणम्, आग्रहः (~~ग्रह~~), संग्रहः ग्रहण.

संग्रहः, संग्रहणः 'संग्रह', संग्राहः

(संग्रह) — आहरणम् 'आहर', 'आहार', आहरः,

समग्रहणम्, उपहरणम् — संहति —

परिहार्यम्, आहारः 'आहार', हिति —

हति .

II આધાનમ — આશ્રયઃ — ઉપયોગઃ

Susr — લા L, લાતિ f.

વિહરણમ ( )

ઉદ્દાસનમ ઉપસંહારઃ

ઉપાવહરણમ
અતિગ્રહઃ ( )

Katyār 9 the act of t. for one's self ઉપાદાનમ

સંરમ્ભઃ ( ) આ :

વસ્ત્રોલ્પષણમ

ઉદ્ગ્રહણમ , ઉદ્ગ્રહણમ

...usr, etc, (...) उद्वासनम् ...

... set o t. out o उज्जयनम् ...

अतिग्रहः

... उद्हरणम् ...

उद्हरणम्
MT 3/1

... , उद्भरणम् KātyŚr 16.5.11 to follow in t. अनुग्रह

... 976 ... अनुसादः ...

... a ladle etc) पुनर्ग्रहणम् KātyŚr t. a child for the

first time out of the house in the fourth month after birth

... निष्क्रमणम् ... 2.31, ... 251, 252 ...

... month of its age for the first time

the open air (one of the Samskāras or religious rites

उपनिष्क्रमणम् Upaniṣṭakramanam कन्याग्रहणम्

लक्ष्यग्रहः lakṣyagrhaḥ शोपशकरणम् śoṇaśakaram hurtan

अवश्रयणम् avashrayanam

अपादानम्, आदानम्, आपनयनम्, अपनयः

व्यपनयः, व्यपनयन, विनयः

अपहरणम्, अपहारः, विहरः

विहति, समुद्धरणम्, हति

हारः, हारि, निहति

उद्धरणम् , उद्धृति , उद्धारः ,

परिहारः , अपवर्तनम् , अपाकृति

अपकर्षणम् , अपनुति , अपनौदः ,

प्रमोषः , परिमोषणम् , विलोपः

(a brand from the Garhapatya-fire to supply other sa red

उद्धरणम् , उद्धारः ,

संक्षेपणम् , संक्षेपः , विलब्धि

विलयनम् , समुद्धारः , मुद्राक्षेपः

(t. away delusion ' (a councillor minister of a king)

भ्रान्तिहरः त. १००००० अपनीति १ (१०१)

राज्यापहरणम् १०१ त. १०००००

असादानम् १०१ त. १०००००

वीवाहः १०१ त. १००००० विवाह १०१ त. १०००००

अहारः १०१ त. १००००० अभ्यवहरणम् १०१ त. १०००००

उपजीवणम् १०१ त. १०००००

ग्रहणम् १०१ त. १००००० हस्तवारणम् १०१ त. १०००००

अभ्यवहरणम् १०१ त. १००००० बुद्धि (- often if)

असादानम् १०१ त. १०००००

1. स्वयंग्रहः 2. स्वयंग्रहणम् 3. स्वयंग्राहः

4. समादानम् 5. परिवञ्चनम्,

परिवञ्चना 6. दुर्गक्रियणम्

7. विमोक्षणम् 8. अवतारणम् 9. विमोक्षणम्

10. उद्धरणम् 11. समुद्धरणम् 12. उत्कर्षणम्

13. अवकर्षणम् 14. आदानम् 15. निर्णयः

16. निष्कारणम् 17. न्यासः 18. निष्कारणम्

19. हानि 20. स्वादानम् 21. हानि

22. निर्हरणम् 23. निर्हरः 24. निर्हरः

बहिर्निःसारणम् Part 5.4.62, Feb, उद्धृति in the t. possession of

विहरणम् the t. possession of विहरणम्

समुद्धरणम् the t. possession of

(as a share) समुद्धरणम् निर्धारणम्

निर्धारः the t. possession of

उद्भासनम् the t. possession of सम्पातः

परिप्रापणम् the t. possession of

उपनिपातनम् the t. possession of समवेक्षणम्

ग्रभणम् the t. possession of 7.1.8 t.

परिहरणम् स्थानम्

स्थानः Siddh) ifc t. the place of another person

स्थानापत्ति ifc t. the place of another

स्थानापत्ति f Katyār, Sch t. the staff दण्डग्रहणम्

व्यतिकरः ifc t. the place of another

समाहृति समाभिहारः स्वीकरणम्

संग्रहः उद्ग्रहणम् , उद्ग्रहः

उद्ग्रहः उद्ग्रहणम् , उद्ग्रहः उद्ग्रहणम्

उद्ग्रहः , उद्ग्रहणम्

t. up again पुनराहारः KātyŚr t. up (the t. up of sound) ग्रहणम्

चतुर्गृहीतम् Br 3f, KātyŚr the t. up of sound ग्रहणम्

t. up one's place अवस्थानम् 3.1.18 t. up one's

समादानम् the t. up one's place of a single

व्रतग्रहणम् KātyŚr, KātyŚr t. up after in a

नीरग्रहः

भावित्वम्

अहार्यत्वम्

ch causing to t. away अपहारणम् desire of taking away

निनीषा intention to take जिघृक्षा

Bh 7.794, Grihyas 2.27 (v.l.) Ragh 9.46, BhP 10.62.34

intention to t. away उपजिहीर्षा obligation to t.

ग्रहीतव्यम् 12.4313 liking to t. उज्जिहीर्षा

जिघृक्षा Bh 7.794, Grihyas 2.27 (v.l.) Ragh 9.46

Bh 10.62.34, आदित्या desire to t. उपजिहीर्षा

Bh, अपजिहीर्षा Kathas .

अपभर्तव्यम् Bh 1.1.1.1 .

taking hold of ग्रहः (ifc f आ) MBh, Hariv ,

आभिग्रहः , ग्राहिकावलि Das 7.193, v.1. ग्राहिकावलि,

विग्रहणम् MBh , समालम्भनम् Gobh , समालम्भः MBh,

आलम्भनम् KātyŚr, Gaut , आलम्भः AsvGr, Mn, Yājñ

(the act of) आरम्भणम् , संहरणम् MBh , समाहारः

Grihyas , परामर्शनम् Kaus, Sch t. hold of again

पुनरालम्भः TS t. hold of from behind समन्वारम्भः

Samkar, समन्वारम्भणम् Bādar .

so as to take hold of अनुमर्शम् ind ŚBr, KātyŚr .

